

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΣ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1887

ΕΝ ΤΩ ΕΘΝΙΚΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΜΗΤΣΑ

ΠΑΡΑΔΙΔΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΑΔΟΧΟΝ ΛΥΤΟΥ.

Μεσ' ουτέ χαρᾶς πέρυσιν τίνεσν τὸ βῆμα τοῦτο παραλαμβάνον καὶ ἐπισήμως τῶν δυνατῶν τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου διοίκησιν, μετὰ τοσαύτης καὶ νῦν παρίσταμαι ἐνώπιον ἐν' ἀφηγηθῷ τὰ κατὰ τὴν ἐμὴν πρυτανείαν γενόμενα καὶ ἐκπληρώσω καὶ τὸ ἔστατον πρυτανικὸν καθῆκον. Εἰν' ἐλευθεροπρεπὲς τὸ αἷσθημα τὸ κατέχον ἐκεῖνον, δοτις διανύσας τὸ κεκανονισμένον χρονικὸν διάστημα ἀρχῆς δίδει ἐνώπιον πεφωτισμένης δρυγύρως λόγον τῶν ὑπ' αὐτοῦ πεπραγμένων, ἔχων τὴν συνείδησιν καθαράν, ὅτι κατὰ τὴν διαχείρισιν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ συνηρθάνετο βασιέως τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτῷ ὑποχρεώσεις καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἐπεδίωκε τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ἐντολῆς. Εὔχομαι δὲ καὶ ὑμεῖς, Κέροι, ἀκροασθέντες μεθ' ἐπομονῆς τοῦ λόγου μου νἀποκομίσετε τὴν πεποίθησιν, ὅτι πρὸ παντὸς ἄλλου τὰς ἐμὰς πράξεις ἐκανόνιζεν ἢ τοῦ καθῆκοντος συναίσθησις καὶ τὸ συμφέρον τοῦ πανεπιστημίου.

Τὰ κατὰ πᾶν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος γινόμενα ὑπάγονται εἰς δύο κατηγορίας, πρῶτον εἰς ἐκεῖνα, ἃτινα οἶτο πάντοτε γίνονται ἢ καὶ κατὰ τύχην γίνονται, καὶ δεύτερον εἰς ἐκεῖνα, ἃτινα μόνος δὲ πρύτανις διαχειρίζει ἢ τελοῦνται κατὰ πρωτο-

σουλμαν αύτοῦ καὶ συνέργειαν. Φανερὸν δὲ ὅτι διὰ τὰ δεύτερα ταῦτα κυρίως εὑθύνεται ὁ πρύτανης καὶ περὶ ταῦτα ἐπρεπε νὰ περιστρέψεται ὁ λόγος τοῦ καταβέτοντος τὴν ἀρχὴν. 'Ἄλλ.' ἡ σημερινὴ τελετὴ δὲν ἔχει τοῦτον μόνον τὸν σκοπόν, κατ' αὐτὴν εἴθισται νὰ μνημονεύωνται λεπτομερῶς τὰ κατά τὸ ἄπιὸν ἑτοῖς καὶ ἐν τοῖς πρυτανικοῖς λόγοις, νὰ συνεχίζεται οὗτος εἰτεῖν ἡ ἱστορία τοῦ πανεπιστημίου. Καὶ οὐ μεῖς θέλομεν ἀκολουθῆσθαι τὸ καθηερωθὲν τοῦτο ἔθος.

Τὸ πρυτανικὸν ἀξιώματα διελάβομεν οὐχὶ ἐν ὅμαλοῖς καροῖς. Προηγήθη ἑτοῖς ἀκαδημαϊκόν, καθ' ὃ τὸ πρῶτον ἥδη ἀπὸ τῆς ἰδρυθεως αὐτοῦ τὸ πανεπιστήμιον εἶχε διακόψῃ τὸν διδασκαλίον. Καὶ προηγήθη λοιπὸν παρέκθασίς τις ἀπὸ τοῦ κανονικοῦ συνεπαγαγοῦσα δυσχερείας περὶ τὴν σινάθη λειτουργίαν τοῦ πανεπιστημίου. 'Αρκοῦμεν νὰ μνημονεύσω τοῦτο' οἱ πρωτοετεῖς φυτταὶ κατὰ φυσικὸν λόγον ἔσαν τὸ ἑτοῖς τούτο διπλάσιον τοῦ σινάθους. Εἶνε δὲ οἱ κατὰ πρῶτον εἰσερχόμενοι εἰς τὸ πανεπιστήμιον ἀδειες τῶν ἀκαδημαϊκῶν συνιθεῖσῶν καὶ ψικῶν καὶ κατ' ὅλην προσλαμβάνουσι τοῦ φυτητοῦ τὸ ἥθος. 'Ἐκ δὲ τοῦ ἐκτάκτου δριθμοῦ αὐτῶν καὶ τὰ μεγαλύτερα ἀκροατήρια ἀπέβαντον στενόχωρα καὶ εὐδογοφανῆς παρέχετο ἀφορμὴ εἰς παράπονα. Προσθετέον εἰς ταῦτα καὶ τὴν ἀπόλειαν δλοκάπιον ἀκαδημαϊκοῦ ἑτοῦς, τουθ' ὅπερ ἀργὴ συνησθάνθη τῶν φυτητῶν ἡ δλογέλεια καὶ παρῆχθη δυνανασχέτησις οὐχὶ σμικρά. Κατὰ συγκυρίαν δὲ κατεδαφισθέντος κατὰ τὸ προηγούμενον ἑτοῖς τοῦ πλειστου μέρους τοῦ χημείου καὶ μὴ κιτορθωθέντος κατ' αὐτὸν νὰ συντελεσθῇ κατὰ τὰ συμπεφωνημένα ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἀνατομεῖου, οἱ καθηυγάται τῆς χημείας καὶ τῆς ἀνατομικῆς δὲν ἐδύναντο νὰ διδάξωσιν ἐπὶ τίνα χρόνον, ὃ δὲ μέγας δριθμὸς τῶν φυτῶντων εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα ἐδυσφόρει σφέδη.

'Ο δριθμὸς τῶν φυτητῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἑτοῖς 1886—87 ἦν τὸλμεν εἰς τρισχιλίους ἔλασσον εἴκοσι καὶ τριῶν κατὰ τὴν χειμερινὴν καὶ εἰς 2508 κατὰ τὴν θερινὴν ἔξαμπνιαν. Τὸ ἑτοῖς τοῦτο κατὰ πρῶτον ἐφηρμόσθη ἡ διπλῆ ἐγγραφή.

· Πρωτοετεῖς ἐνεγράφοσαν εἰς τὸ μπτῷδον τοῦ πανεπιστη-

μίου 738, καταταχθέντες εἰς μὲν τὴν θεολογικὴν σχολὴν 10, εἰς δὲ τὴν νομικὴν 341, εἰς δὲ τὴν ιατρικὴν 199, εἰς δὲ τὴν φιλοσοφικὴν 157 καὶ εἰς τὸ φαρμακευτικὸν σχολεῖον 31. 'Ανενέωσαν δὲ τὰ εἰσιτήρια αὐτῶν ἐκ τῶν παλαιῶν τῆς μὲν θεολογικῆς 30, τῆς δὲ νομικῆς 1183, τῆς δὲ ιατρικῆς 644, τῆς δὲ φιλοσοφικῆς 351 καὶ τῆς τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου 31; ὥστε κατὰ σχολὰς οἱ τοῦ παρελθόντος σχολικοὺς ἑτοὺς φοιτηταὶ διατροφεύνται φέ ἔξης:

τῆς θεολογικῆς	40
τῆς νομικῆς	1524
τῆς ιατρικῆς	843
τῆς φιλοσοφικῆς	508
τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου	62
τὸ δῶν	2977

'Ωρμῶντο δὲ ἐκ τῶν ἐξηγωρῶν:

	Νόμοι	Παλαιοί	Τὸ δῶν
'Ἐκ Κωνσταντινούπολεως	7	21	28
» Θράκης	14	40	54
» Τῶν νήσων αὐτῆς	5	6	11
» Βάροντς	2	3	5
» Μακεδονίας	47	91	138
'Ἐξ Ἡπείρου καὶ Ἀλβανίας	28	109	137
'Ἐκ Θεσσαλίας	30	100	130
» Στερεάς Ελλάδος	130	427	557
» Ηελιοποννήσου	240	675	915
» Τῶν νήσων αὐτῆς	8	49	57
'Ἐξ Ιονίων νήσων	46	169	215
» Εύβοίας καὶ σποράδων	24	91	115
'Ἐκ Κυκλαδῶν	49	159	208
» Κρήτης	40	102	142
» Κύπρου	0	10	10
» Νήσων Μικρᾶς Ασίας	35	91	126
» Μικρᾶς Ασίας	28	80	108
» Συρίας καὶ Αιγαίου	4	6	7

	Νέοι	Παλαιοί	Τό ίδρον
» Τίνιδος	1	1	2
» Τρούμανιας	0	2	2
» Ρωσίας	0	1	1
Έξ Αντρίας	2	3	5
» Ιταλίας	1	1	2
» Αγγλίας	0	2	2
	738	2239	2977

Οι 738 κατεγράφουσαν εἰς τὸ Μητρώον ἀπολαθέντες ἐκ τῶν
Ἄξιης Γυμνασίων:

Αθηνῶν	A	22
"	B	82
"	C	33
"	D	1
Βαρθακείου Δικείου	A	42
" B	29	
Πρίζαρείου ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς	4
Πειραιῶς	22
Σύρου	32
Χαλκίδος	17
Βώλου	7
Λαρίσσης	8
Τρίκκης	9
Λαμίας	9
Αργίστης	13
Μεσολογγίου	7
Κερκύρας	13
Δερύκαδος	2
Κεφαλληνίας	12
Ζακύνθου	10
Πατρῶν A	30
" B	27	
Πύργου	18
Καλαμῶν	33
Σπάρτης	24

Τριπόλεως	14
Δημητσάνης	3
Καλαθούτον	2
Αιγάου	11
Κορίνθου	19
Ναυπλίου	27
Ηρακλείου Κρήτης	12
Νεαπόλεως	5
Σάμου	5
Χίου	8
Σμύρνης	9
Ματιαλήνης	4
Κυδωνίων	6
Κωνσταντινουπόλεως Μεγάλης Σχολῆς	13
Χάλκης ἔλανικης ἐπορικῆς	4
Αδριανούπολεως	2
Φιλιππούπολεως	3
Σερβίων	8
Θεσσαλονίκης	24
Ειτωλίων	12
Ιωαννίνων	8
Ιασίου	1
Δειμύτιας	1
	707
Ἐγκρίσει τοῦ φαρμακευτικοῦ Σχολείου	31
	738

Τέσσαρτον διδού ἐτος τὸ πανεπιστήμιον σεμνίνεται ὑποδεχόμενον τοὺς θαυμάσπιαδας πρὸς ἀκρόβασιν μαθημάτων. Κατὰ τὸ λίξαν ἀκαδημαϊκὸν ἐτος αἱ Α. Β. Γ. Ἀλεξανδρα καὶ Νικόλαος ἐφοίτησαν εἰς τὸ ἐργαστήριον τῆς φυσικῆς, ἐνθα γίνονται πειραματικαὶ ἀποδείξεις τῶν μαθημάτων τῆς φυσικῆς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Τ. Ἀργυροπούλου. Τὸ πρῶτον δὲ πειραματικὸν γάθημα ἐτίμησεν ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα.

Κατὰ τὸ λίξαν ἀκαδημαϊκὸν ἐτος διωρίσθησαν διὰ Β. Διατάγματος ἐκτακτοὶ καθηγηταὶ οἱ ὄφηγοι κ. κ. Γ. Ἀγγε-

άποντάς των διοικητικού δικαίου, Σπ. Λάμπρος της γενικής ιστορίας καὶ Σπ. Βάσης της λατινικής φιλολογίας παρασχόντες δείγματα εύδοκίμου διδασκαλίας καὶ ἐπιστημονικής ἐργασίας μέξιλόγου καὶ προταθέντες ἐπὸ τῶν οἰκείων σχολῶν.

Σφιντώς διωρίσθησαν οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἑτοῖς αποκειμένοι ἀπίτημοι καθηγηταὶ ἐπὸ τῷ νενομισμένῳ ἀπαισθίᾳ τοῦ μὲν ḥγνικοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐγκυκλοπαιδείας ὁ κ. Ν. Καζάζης, τὴς δὲ πειραματικῆς φυσικῆς ὁ κ. Τ. Ἀργυρόπουλος; τὴς δὲ γλωσσολογίας ὁ κ. Γ. Χατζῆδακης.

Ἐνεκρίθησαν δὲ ἐπὸ τῶν ὑπουργείων τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως ἵνα διδάξωσιν ὡς ἔφηγηται. ὑποστάντες εὐδοκίμως ἐνώπιον τῶν οἰκείων σχολῶν τὴν νενομισμένην δοκιμασίαν ἐν μὲν τῇ Θεολογικῇ ὁ κ. Διονύσιος Ι. Πλαστας τοῦ μαθήματος τῆς λειτουργικῆς, ἐν δὲ τῇ νομικῇ ὁ κ. Γ. Ααζαρίμος τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου, ἐν δὲ τῇ ιατρικῇ ὁ κ. Κωνσταντίνος τῆς ἀφθαλμολογίας καὶ ψυχολογίας, ὁ δὲ κ. Εὐάγγελος Καλλιοντζῆς τῆς χειρουργικῆς παθολογίας καὶ θεραπευτικῆς, ἐν δὲ τῇ φιλοσοφικῇ ὁ κ. Π. Καρολίδης τῆς γενικῆς ιστορίας, οἱ δὲ κ. κ. Σπ. Οἰκονομίδης καὶ Ὁθων Ρουσόπουλος τῆς γενικῆς πειραματικῆς χημείας καὶ ὁ κ. Θ. Σοφούλης τῆς μρχατολογίας. Εἰς πάντας τούτους τοὺς προσκτιμαζένους τὸν τίτλον τοῦ ἔφηγητοῦ εὐχόριου εὐδοκίμουν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ ἐγκαρτησίᾳ εἰς τὸ ἔργον, διπερ ἀνέλαβον.

Διευθυντὴν τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου διώρισε τὸ ὑπουργεῖον τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως τὸν κ. Σπ. Φιντικλῆν, καὶ τοῖτοι παρατηθέντος, τὸν κ. Δ. Σεμιτέλον.

Τὸν καθηγητὸν τῆς εἰδικῆς νοσολογίας καὶ τῆς ιατρικῆς κλινικῆς κ. Γ. Μακκᾶν ἐπὶ μακρὸν νοσοῖντυ τὸ ὑπουργεῖον ἀπέλλαξε τὸν δευτέρου τῶν μαθημάτων τοῦ καὶ ἐπιπονωτέρου. Οἱ δυνάδεις πάντες ἔχαρημεν ιδόντες ἐν μέσῳ ἡμῶν τὸν μρχατοτέρου καθηγητὴν τῆς ἱμετέρας σχολῆς ὑγιάνοντα. Τοῦ μαθήματος τῆς ιατρικῆς κλινικῆς τὸ ὑπουργεῖον διώρισε καθηγητὴν ἐμέ, ὑπὲρ οὖν ὑπῆρχε πρότασις προηγουμένη τῆς ιατρικῆς σχολῆς, τὸν δὲ κ. Μ. Χατζηγάλλην ἐποδιενθυντὴν τῆς δοτεκλινικῆς.

Κατὰ τὸ λῦσαν ἀκαδημαϊκὸν ἑτοῖς πέκτονεν ἡ γιοβοδοσία λόγῳ συμπληρώσεως πενταετίας ἡ δεκαετίας μετὸ τὸν διορισμὸν τακτικῶν καθηγητῶν τῶν κ. κ. Ἀν. Ζίνην, Χρ. Παπαδοπούλου, Παύλου Τσαννου καὶ Α. Κρατοῦ.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Ὁκτωβρίου ἐγγράφου τοῦ ἑπούργειον ἐγγωστοποιήθη τῇ Προτίνειᾳ; ὅτι ἐγένετο δεκτὴ ἡ παραίτησις τοῦ καθηγητοῦ τῆς λατινικῆς φιλολογίας κ. Σ. Κοιμανούδην. Τὸ πανεπιστήμιον ἐστερήθη καθηγητοῦ κομψόσαντος αὐτὸν ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν οὐ μόνον ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, δᾶλα καὶ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐργασίᾳ. Ο κ. Κοιμανούδης εἶνε ἐξ ἑκείνων, δι' ὃν κατέστη γνωστὸν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, διτὶ καὶ παρ' ἄμπεν δὲν παραμελεῖται ἡ καλλιέργεια τῆς ἐπιστῆμης.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ιουνίου Διατάγματος ἀπολλάγησην ἀπὸ μὲν τῆς διεκθύνσεως τοῦ φιλολογικῶν φροντιστηρίου ὁ καθ. κ. Δ. Σεμιτέλος, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἐπιμοισθίῳ διδασκαλίᾳς οἱ καθηγηταὶ κ. κ. Εσθ. Καστόρχης, Κ. Κόντος, Σ. Φιντικλῆς, Ι. Ηανταζίδης καὶ Ε. Μιστριώτης, ἀπὸ δὲ τῆς ἐπὶ ἐπιμοισθίῳ διδασκαλίας τῆς βοτανικῆς ὁ καθ. τῆς φαρμακολογίας κ. Θ. Ἀφεντούλης.

Ο δωριστὴς τοῦ πανεπιστημίου κ. Ι. Νικολαΐδης ἀπέλθη· ἀντ' αὐτοῦ δὲ διωρίσθη ὁ κ. Ἀρ. Χαλκιόπουλος, δοτικός περὶ τὰ τέλη τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἑτοῦ μετατεθεὶς εἰς ἀλλον θέσιν ἀντικατεστάθη ἐπὸ τοῦ κ. Ἀδαμαντίου Χοτσοπούλου.

Διὸ ἔφαντι ἐπὶ τοῦ δετόματος τοῦ πανεπιστημίου ἡ πάνθιμος σημαῖα. Τῷ 9 Ιανουαρίου αἴρηντες διεχίθη κατὰ τὴν πόλιν ἡ εἰδοποίη τοῦ θυνάτου τοῦ Μιλτιάδου Βενιζέλου. Ο Βενιζέλος πρὸ μικροῦ ἀποχρούνας τοῦ πανεπιστημίου εἶχεν ἐκτεθῆ καὶ ἐπιτέχη εἰς τὴν βοτανικὴν ἀγδνα. Συνεδέετο δημοσίες μετὰ τοῦ πανεπιστημίου ταυτῶν καὶ ὁ χρόνος τῆς διτὸν αὐτοῦ ἀπομακρύνσεως ἢτοι οὕτω ζραχῆς καὶ αἱ ἐλπίδες, ἃς τὸ πανεπιστήμιον ἐπέτιμεν ἐκ τοῦ νέου αὐτοῦ σταδίου ἤσαν τοιαῦται, ὥστε βαθεῖα κατέλαβε τοὺς πάντας θλῖψις ἐπὶ τῇ αἴρηντοι τοῦ ἀνδρὸς ἀπωλεῖῃ. Ο Μιλτιάδης Βενιζέλος γυναῖκες τὰς πρότιμες μορχὰς τῆς ἐπιστήμης ἐν τῷ ἡμ-

τέρω πανεπιστημίῳ μετέβη εἰς Βερολίνον, ἐνθα διώκουσε τὰ ιατρικὰ μαθήματα καὶ ανηγόρεύθη διδάκτωρ· εἶτα καταρτισθεὶς ἐπὶ τὸ τελειότερον κατῆλθε τῷ 1849 καὶ ἐγένετο ὑφαγνυπτής. Μετὰ δὲ τετραετῆ διδασκαλίαν προεβιβάσθη εἰς ἔκτακτον καθηγητὴν τῶν νευρικῶν καὶ συφιλιωτικῶν νοσημάτων. Έδίδαξε δὲ τὰ μαθήματα ταῦτα μέχρι τοῦ 1862, ὅπερ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτον Ν. Κωστῆ κατέλαβε τὴν καθέδραν τῆς Μαιευτικῆς, ἣν ἐδίδασκε γέχρι τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ. Τιμηθεὶς διὰ πάντων τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀξιωμάτων ἐπρυτάνευσε δίς. ἐγένετο δις κοσμήτωρ καὶ ἐχομάτισε συγκλητικὸς κατὰ συνέχειαν ἀπὸ τοῦ 1861 ἑτού. Αἱ τελευταῖαι αὐτοῦ λέξεις ἦν τῷ πανεπιστημίῳ ἀποχαιρετίζοντος τοὺς ἐν τῇ ιατρικῇ σχολῇ σπουδέλφους ἵσαν λίαν χαρακτηριστικαὶ τοῦ ἀνδρός. «Ἐάν ἐπίκρανά τινα ἐξ ἐμῶν, εἴπεν, ἀς με συγχωρήσῃ ἔχων πρὸ ὑφίσιαλμον, ὅτι πᾶς λόγος μονὶ καὶ πᾶσα πρᾶξή μου ὁρμάτο ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ πανεπιστημίου.»

Τῇ 12 Φεβρουαρίου ἐτελεῖτοσε μετὰ θραξείαν νόσου ὁ Ἀχιλλεὺς Γεωργαντᾶς τακτικὸς καθηγητὴς τῆς ιατροδικαστικῆς καὶ τοξικολογίας. Τρόφιμος τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου, γενόμενος διδάκτωρ τῷ 1853 μετέβη εἰς Γαλλίαν, ἐνθα ποσολύθη περὶ τὰ φρενικὰ πάθη. Κατελθὼν εἰς Ἀθήνας τῷ 1861, διωρίσθη τῷ 1864 βοηθὸς τῆς ἀστυκλινικῆς καὶ τῷ 1872 ὑφαγνυπτής, γράψας διατριβὴν περὶ ἔρωτοπληξίας· προεβιβάσθη δὲ εἰς τακτικὸν καθηγητὴν καὶ τῷ 1883 ἐξελέχθη κοσμήτωρ τῆς ιατρικῆς σχολῆς. Ἐξέδιδε τὸ περιοδικὸν «ὁ Γαληνός», ἐν ᾧ ἐδημοσίευσε πολλὰς διατριβάς, τῷ δὲ 1885 ἐξέδωκε καὶ τὸν πρῶτον τόμον ιατροδικιαστικῆς.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκῶν ἕτοες ἐξητάσθησαν ἐν ύεν τῷ θεολογικῷ σχολῇ πέντε, λαβόντες τὸν ύεν βαθμὸν καλῶς τρεῖς, τὸν δὲ τοῦ τελειοδιδάκτου εἰς ἀπεργίθη δ' εἰς.

Ἐν δὲ τῇ νομικῇ 84, ὃν 7 λίαν καλῶς, 31 καλῶς, τελειοδιδάκτοι 35 καὶ 11 ἀπεργίθησαν.

Ἐν δὲ τῇ ιατρικῇ τὰς ύεν διδακτορικὰς ἐξετάσεις ἐπέστησαν 51, ὃν 5 ἀριστα, 25 λίαν καλῶς, 19 καλῶς καὶ 2 δ-

περγίθησαν· τὰς δὲ πρωτικὰς 100, ὃν 2 ἀριστα, 44 λίαν καλῶς, 33 καλῶς καὶ 1 ἀπεργίθη.

Ἐν δὲ τῷ φιλοσοφικῷ ἐξητάσθησαν 32, τοῦ μὲν φιλολογικοῦ τμήματος 25, ὃν 1 λίαν καλῶς, 13 καλῶς, 9 τελειοδιδάκτοι καὶ 2 ἀπεργίθησαν· τοῦ δὲ φυσικοῦ τμήματος 2, ὃν ὁ εἰς λίαν καλῶς καὶ ὁ ἔτερος καλῶς, τοῦ δὲ φυσικοῦ τμήματος 5, ὃν δύο λίαν καλῶς, εἰς καλῶς, εἰς τελειοδιδάκτος καὶ εἰς ἀπεργίθη.

Ἐν δὲ τῷ φαρμακευτικῷ σχολείῳ ἐξητάσθη εἰς λαβῶν βαθμὸν καλῶς.

Ἐλληνοδιάσκολοι ἐπεβλήθησαν εἰς ἐξετάσεις ἑνώπιον τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς 10, ὃν οἱ ύεν 9 ἀριστεῖσαν, εἰς δὲ ἔλαβε βαθμὸν καλῶς.

Καὶ ἀπὸ τοῦ βίου τούτου ὑκούσθησαν παρατηρήσεις περὶ τῶν ἐξετάσεων καὶ ἐν τῷ συγειδῆσει τοῦ κοινοῦ, φαίνεται, πεποίησις ἐμορφῶθη. Ωτὶ μεγάλη ἐπαρκατεῖ ἐπείκεια κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν διδακτορικῶν πτυχῶν καὶ δτὶ τὸ ποιὸν τῶν ἡμετέρων διδακτόφων δὲν εἶνε ἀντάξιον τῶν προσδοκιῶν τοῦ ἔθνους· ἐκινδύνευσε δὲ νὰ λεχθῇ περὶ τῶν σχολῶν τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου τὸ τοῦ Σοφοκλέους

«πακόν γέγ' ἐκπρᾶξις» ἢπ' ἐλπίδος καλῶς. (Τραχεῖ, στ. 667).

Καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δ. ἐκπαιδεύσεως ἀναγνωρίσαν τὴν ἀνάγκην τῆς μεταρρύθμισεως τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων ἐξήτησε τὰν περὶ τοῦ ἀντικετένου τούτου γνώμην τῶν σχολῶν. Αἱ σχολαὶ ἴδιῃ δὲ ἡ νομικὴ καὶ ἡ ιατρικὴ ἐπελέγθησαν τοῦ ζητάματος καὶ ὀδηγηθεῖσαι καὶ ἐκ λόγων ἐπιστημονικῶν καὶ ἐκ τῆς παρ' ὑμίν πείρας παρεδέχθησαν τὴν δρχὴν τοῦ καταριεριωμοῦ τῶν ἐξετάσεων, ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἐνιαυτόν ἡ ύεν νομικὴ διῆρεσε τὰς ἐξετάσεις αὐτῆς εἰς δύο, ἡ δὲ ιατρικὴ εἰς τρεῖς (').

Διὰ τοῦ κινονοισμοῦ τούτου ἐπιδιώκεται καὶ ὁ αὐτοτρό-

(') Βλ. τὰς περὶ ἐξετάσεων ἐκθέσεις τὰς νομικῆς καὶ ιατρικῆς σχολῶν ἐν τόλει τῆς λογοθεσίας.

τερος έλεγχος τῶν φοιτητῶν καὶ ὁ ἐπιστημονικότερος αὐτῶν καταρτισμός, προλαμβάνονται δὲ καὶ πολλὰ ἄτοπα. Ὁ φοιτητής μὴ δινάμενος νὰ ἔγγραφῇ καὶ δυνανέωσῃ τὸ εἰσιτήριον αἴτου καθ' ὀδισμένας ἔξαμννιας, ἀν δὲν εὐδοκιμάσῃ κατὰ τὰς ἔξετάσεις, θέλει γείνη ἐπιμελέστερος καὶ περὶ τὴν ἀκρόσιν καὶ περὶ τὴν μελέτην τῶν διδασκομένων καὶ θέλει δναγκυοθῆ νὰ παραμένῃ ἐν Ἀθήναις ἀκροώμενος καὶ μελετῶν καὶ ἀρά δὲν θάποδημῇ μετὰ τὴν ἔγγραφὴν ἡ ἀνανέωσιν τοῦ εἰσιτηρίου τρεπόμενος πολλάκις ἐπὶ ἀλλότρῳ.

Ἡ εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολὴν φοίτησις ἐν τῷ κανονισμῷ τούτῳ δρίζεται ἔξαετής. Ἱσως τινὲς δγνοοῦντες πόσον χρόνον δαπανᾷ τὰ νῦν δ φοιτητῆς σπουδάζων τὴν ἰατρικὴν μέχρις οὐ λάβῃ τὴν ἀδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὸν ἰατρόν, νομίζουσιν ὅτι νέον προστέθη βάρος εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς ἰατρικῆς καὶ τὰ ἔξ ἔτη εἶναι πολλά. Ἰστέον δμως ὅτι καὶ τόρα δαπανῶνται τὰ ἔξ ἔτη, ἀλλὰ τίνα τούτων ἀσκόπως καὶ οὐχί δουν δεῖ ἐπωφελῶς.

Καὶ ἡ ἀκρόσις δὲ τῶν γαλημάτων δρίζεται ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ καὶ ἀρά καὶ ἡ διδασκαλία. Καλὸν μὲν εἶναι ἡ ἐλευθερία τῆς ἀκροάσεως καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς διδασκαλίας, ἐφ' ἀν σπρίζεται τὸ πνεῦμα τὸ διέπον τὰ πανεπιστήμια τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι λέγοντες ἐλευθερίαν ἐννοοῦμεν τὴν ἐν τάξει καὶ νόμῳ ἐλευθερίαν, ἀλλως ἡ ἀτακτος ἐλευθερία καὶ ἡ ἀχαλίνωτος ἀποβαίνει καὶ λέγεται ἀκολασία. Πῶς δὲ ἡ ἐλευθερία τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἀκροάσεως ἥνθιμίζεται ἐν τοῖς γερμανικοῖς πανεπιστημίοις οὔτε εἶναι, οὔτε δύναται νὰ γείνῃ τοῦ ἡμετέρου τούτου λόγου ὑπόθεσις· λέγομεν δὲ μόνον, ὅτι διὰ τοῦ σχεδιασθέντος κανονισμοῦ καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς ἀκροάσεως καὶ ἡ τῆς διδασκαλίας διθυμίζονται ἐν τῷ ἡμετέρῳ πανεπιστημῷ.

Τοιαῦτα προσδοκῶμεν ἐκ τῆς μεταρρυθμίστως τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἔξετάσεων πολλάς δὲ καὶ μεγάλας θὰ ὑμολογή τὸ πανεπιστήμιον χάριτας εἰς τε τὴν κυβέρνησιν καὶ τὴν βουλήν, ἀν τὰ ἕπο τῶν σχολῶν ἔνθισθέντα καταρτισθῶσιν εἰς νόμον. Ἐλέχθη, ὅτι προσπιθοῦντες νὰ καταστήσωμεν αντηροτέρας τῆς ἔξετάσεως καὶ δυσποριστότερον τὸ διδακτο-

ρικὸν πτυχίον καὶ μακρότερον τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεως ἐπιδιώκομεν τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀφιμοῦ τῶν φοιτητῶν. Ἀποκρούουμεν πάντη δυνάμει τοιαύτην ταπεινήν πρόθεσιν. Λί σχολᾶς καὶ αἱ ἀκαδημαϊκαὶ ἀρχαὶ ἐπιδιώκουσι τὴν γεθοδικὴν παρασκευὴν τῶν φοιτητῶν καὶ τὸν προστίκοντα χρόνον πρὸς τελείαν αὐτῶν ἐκπαίδευσιν. Ἀν μετὰ τῆς τοιαύτης μερίμνης συνδέεται καὶ δαπανῶν αἵξησε καὶ χρόνον πλείονος δυσλασίας, τοῦτο εἶναι δευτερεῖον· οὐδὲ δύνανται ταῦτα νὰ περιορίσωσι τὸν δριθὺν τῶν φοιτητῶν, ὡς ἀποδεικνύει τὸ μπτοφόν τοῦ πανεπιστημίου. Ὁ βίος ἐν Ἀθήναις δυσμέραι γίνεται δαπανηρότερος, καὶ διμος τὸ μπτοφόν τοῦ πανεπιστημίου δεικνύει δυσμέραι αἵξησιν τοῦ δριθύον τῶν φοιτητῶν. Ὁ περιωρισμὸς τῶν θιασωτῶν ἐπιστήμης τινὸς δὲν γίνεται ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, ἀλλὰ ἐν τῷ βίῳ. Ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καταβάλλεται φροντίς μόνον περὶ κρείττονος καταρτισμοῦ ἐπιστημόνων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ μεταρρυθμίστων, ἐπιτραπέτω μοι νὰ ἐκθέσω κατὰ τὸ δυνατὸν συντόμως τὰ κατὰ τὴν ἔμπνυ πριτανείαν γεννύενα πρὸς διδύσισιν καὶ ἀλλῶν ἐλλείψεων. Λέγοντες δὲ ἐλλείψεις δὲν ἐννοοῦμεν τὰς συνήθεις μερύμοιρις, δε ἐπεγείρει μὲν ὁ πολὺς ζῆλος, παρεξηγεῖ δὲ ὁ πολὺς κόπης πρὸς ὑλάκην τοῦ πανεπιστημίου. Ἐννοοῦμεν τὰς ἐλλείψεις τὰς παρακολούθουσας εἰς πάντα τὸν ἀνθρώπινα· τοιαῦται δὲ πάντοτε θὰ ὑπάρχωσιν, ἐνδισφέλει δὲ ἀνθρώπος, διότι πάντοτε θὰ ὑπάρχῃ πρόσοδος. Τὸ τέλειον καὶ τιμανικὸν δὲν ἔδηθη εἰς τὸν ἀνθρώπον, ἔδηθη δμως εἰς αὐτὸν νοῦν ἔχοντα νὰ ἐπιζητῇ τὸ τελειότερον, νὰ ἔρῃ πρὸς τὸ ἴδαινικόν καὶ ἐν τούτῳ νὰ εὑρίσκῃ τὸ κέντρον πρὸς τὴν ἀγασίαν καὶ πρὸς τὴν ἀδιάλειπτον πρόσδοσον.

Ἐν τοῖς πανεπιστημίοις μορδάνονται οὐ μόνον ἐπιστήμονες, ἀλλὰ καὶ καθηγηταί. Τὸ δὲ δεῖτερον δὲν εἶναι τοῦ πρώτου ἥπτον δισχερές, οὐδὲ τὸ διπτον οὐσιῶδες, ἐφ' αὐτοῦ δὲ ἔξαρτάται ἡ τοῦ πανεπιστημίου εὐεξία. Οἰαδάποτε καὶ ἀν φημισθῆσαι γομολεπτήματα περὶ ἔξετάσεων ή περὶ ἀλλῶν τοῦ πανεπιστημίου ἀνηγκῶν, οὐδὲν κατεργάσεται ἀνετε καθηγητῶν ἀξίων οὐ πότε πάσαν ἔννοιαν τοῦ δινόματος τούτου. Κατὰ

δυστυχίαν δὲ ἡ οὐσιωδεστάτη αὕτη ἀνάγκη τοῦ πανεπιστημού, ἵτοι ἡ ρόδοφθωτὶς καθηγητῶν ἀφίνεται εἰς τὸν τέχνην, ὅπως τὰ νῦν ἔχουσι τὰ ἄμετερα.

Μετὰ τὸν κανονισμὸν τῶν ἐξετάσεων ἡ προσοχὴ μου ἐστράφη εἰς τὸν θεσμὸν τῆς ὑφηγεσίας, κρατίστου μέσου, δι’ οὗ παρασκευάζονται καθηγηταί. Η ὑφηγεσία, ὡς εἶναι πασίγνωστον, ἀποτελεῖ δημόσιον διαγωνισμόν, ἐν φάσι διάδον πρόβειται ἡ καθηγεσία. Κατὰ τὸν διαγωνισμὸν τούτον παρέχονται ἡ εἰσκαίσια καὶ τὰ μέσα εἰς τοὺς διαγωνιζομένους νάποδείξωσιν, διτὶ καὶ εἰς τὸ διδάσκειν εἰδοκαμοῦσα καὶ εἰς τὴν ἐπιστάμην εἰς ἀφιστομένοις καὶ ταύτης ἔργαται ἐγένεντο. Η ὑφηγεσία εἶναι θεσμὸς τοῦ γεοργανικοῦ πανεπιστημού εὐρών πανταχοῦ θεωριαστές καὶ ἐπινέτας καὶ μημπτάς. Φυσικῷ δὲ τῷ λόγῳ καὶ παρ’ ἕμιν συντεταγμένοις κατὰ τὸ γεοργανικὸν αὔστηγο τεσύχμα καὶ δενάγεσσα νῦν εἴπομεν, διτὶ ἐπί τινα χρόνον καὶ πέδοκύμην πολλοῖ δὲ ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ πανεπιστημού ἀνεδείχθησαν καὶ προκηλήσαν εἰς τὴν καθηγεσίαν ἐξ ὑφηγητῶν. Άλλα καὶ ἀπὸ τοῦ βίματος τούτου πολλάκις ἥκούσθι. διτὶ ὁ θεσμὸς τῆς ὑφηγεσίας πρέπει νῦν μεταβριθμοῦσῇ καὶ κονῶς νομίζεται, διτὶ τὴν ὑφηγεσίας δὲν ἔχουσι καλῶς. Ήρίν ἡ ἀνακρινῆσθαι τὸ ζάτημα τῆς ἀναθεορήσεως τοῦ θεσμοῦ τούτου ἀθέλησα νῦν προκαλέσω τὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην τῶν ὑφηγητῶν, γινώσκων, διτὶ μεταξὺ αὐτῶν πολλοὶ ὑπάρχουσιν οἱ ἱκανοὶ νῦν διορισθῆσι καθηγηταὶ ἀπὸ τοῦδε, πολλοὶ δὲ ἀπεδείχθησαν κατέχοντες πάντα τὰ στοιχεῖα ἐκείνα, δι’ ὃν διένανται νῦν μουφωδῶπιν εἰς καθηγητάς, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν διαπέλοιντες ἐν τῇ ὑφηγεσίᾳ ὑπὲρ τὰ δόδεκα ἔτη βεβαίως ἔλαθον πεῖρον καὶ τῶν καλῶν καὶ τῶν πληυραλεῖδῶν αὕτη. Επόμενοι εἰς τὸν πρόσφελασίν μου σανῆλθον ἐν κοινῷ συνδιασκέψῃ σχεδὸν πάντες οἱ ὑφηγηταὶ τοῦ πανεπιστημού καὶ συζητήσαντες τὰ τῆς ὑφηγεσίας παρ’ ἡμῖν συνέταξαν ἐπόμνημα, ἐν φάσι διορογεῖται, διτὶ ὁ θεσμὸς τῆς ὑφηγεσίας κατέπεσεν εἰς ἀχροντίν, δινεν δὲ πτονθίσιον μεταβριθμούσιν αἰρεστωτέρα εἶναι ἡ πιντελῆς αἵτοι κατάργησε. Οὐδόκουδι δὲ προεδρεύσων τῆς στυλεύσεως τῶν καρίσιων ὑφηγητῶν, διτὶ αἵτοι διασκεπτόμενοι καὶ

συζητούμενοι περὶ τῶν ἐπενεκτέοντες μεταβριθμούσιν διέβλεπον οὐχὶ εἰς ἑαυτούς, ἀλλ’ εἰς τὸν θεσμὸν τῆς ὑφηγεσίας. Ἐκ δὲ τῆς συνταχθείσης ἐπ’ αὐτῶν ἐκθέσεως, ἵτοι θέλει δημοσιεύσθη γετὰ τῆς λογοδοσίας ταῦτα^(*), πολλὰ ἐδύναντο νῦν παραληφθῆσαι τὰ χρήσιμα, πρὸ πάντων δὲ τὰ περὶ τοῦ τρέπου τῆς δοκιμασίας τῶν ὑφηγητῶν.

Απινύθινα εἰς τὰς σχολὰς ἔγγραφον παρακαλῶν αἵτοις νῦν σκεφθῆστι περὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑφηγεσίας. Μόνη ἡ ἴατρικὴ σχολὴ προέβη μέχρι τῆς ἐκλογῆς ἐπιτροπῆς, εἰς δὲ ἐνετείλατο νῦν καταρτίση σχέδιον κανονισμοῦ πρὸς συζήτησιν, αἱ δὲ λοιπαὶ δὲν ἐπελίθυσαν τοῦ θέματος. Καὶ δημος τὰ ἐκ τῆς ὑφηγεσίας, δεόντως λειτουργούσης, ἀγαθὰ εἶναι οὗτοι πονδῆλαι καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ἀλπίδες οἵτινες μεγάλαι, ὅστε ἐπιβάλλεται ἡ ἀνάγκη νῦν μεριμνήσων περὶ αὐτῆς οἱ ἀριθμοί. Όμοδογά διτὶ καὶ τὰ ἀοιστα τῶν νομοθετημάτων δὲν εἶναι ἱκανά νῦν ἐμβάλλονται τὸ λερὸν πᾶντα εἰς τὰ στέρνα ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔχουσιν αὐτὸν ἐμφύτου, ἀλλὰ γὰρ λοιμονῶμεν, διτὶ καὶ τὸ ὑπάρχον πέρι κακοὶ συνθῆκαν εἰς ἱκανὰ ὑποσθέσων· πρὸς ἀποτροπὴν δὲ τούτων ἐπίναγκες νῦν λαμβάνεται ἔγκαιρος ἡ μέριμνα.

Πολλοὶ δισχυρίσθησαν, διτὶ ἡ εἰσηγαγὴ διδάκτορων καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ χορηγεῖν ἀποδείξεις εἶναι ἱκανά νῦν ζωογνήσωσι τῶν ὑφηγητῶν καὶ νῦν καταστήσωσι αὐτῶν καρποφόρον ἐνθεχόμενον, ἀλλ’ ἀμφιβάλλογεν. Όλογιστοι ἐκ τῶν φοιτητῶν ίδια προτημάσσονται νῦν τελέσωσι διδακτορὰ εἰς ὑφηγητὴν μαθήματος διδασκομένου ὑπὸ καθηγητοῦ. Τὴν ὑφηγεσίαν καθ’ ἡμῖς, γὰρ ἀποκρούοντας καὶ τὸ χρύσημον τῶν λοιπῶν πρωτεινούμενων μέτρων, θέλει ζωογονίστη κεφιδάτατον ἡ ἀνέψιωσις τοῦ γούτρου αὐτῆς καὶ ἡ εὔρεσις τρόπου, δι’ οὓς νῦν ἐπιστέφωνται ταχίτερον οἱ καταβαλλόμενοι ὑπὸ τῶν ὑφηγητῶν κόποι. Καὶ τὸ γέλη πρότον ἐπιταγγάνεται δι’ αὐτοτιθεόρας δοκιμασίας τῶν ὑφηγητῶν καὶ δι’ ἀνανεώσεως καθ’ ὀρισμένα χρονικὰ διαστήματα τοῦ δικαιοδότας τοῦ ὑπό-

* Β.Σ. τούτουν ἐν τέλει τῆς λογοδοσίας.

οκειν, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τῆς ἀνορθόσεως τοῦ θεοῦ ποιῶν τῆς ἔκτακτου καθηγεσίας. Διὸ τοῦ πρώτου οὐ γίνονται ὑφηγηταὶ ἐκλεκτοὶ ἐπιστήμονες καὶ φιλόπονοι, οἱ δὲ φαῦλοι συντετρεκαὶ γίνονται δεῖγματα, διὸ ἔξακολούθουν νὰ καταγίνονται εἰς ὃν αἱμερῶνταν ἐπιστημονικὸν κλάδον εἴτε διδάσκοντες ἐπιμελές, εἴτε ἐκδόντες διατριβὰς ἢ σιγγυγυφὰς ἀξίας λόγου, μετὰ παρέλευσιν ώρισμένοι χρόνον θέλονταν ἀποβιλλᾶμεν ἀπαντοῦ τὸ δικαιόμα τῆς ὑφηγεσίας.

Ο δὲ τῆς ἔκτακτου καθηγεσίας θεοῦ ποιῶν ἐννοούμενος καὶ ἀφαρμοζόμενος καλῶς δίνεται νὰ παντελέσῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν τοῦ πανεπιστημίου. Εάν γάλιστα ἡ κυριότητα προτίθεται νὰ ὁρίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν καθεδρῶν, ἡ ἔκτακτος καθηγεσία ἔχει λόγον ὑπάρχεις απονοματέρον καὶ ἀντειπότες ἡ ἀπόκτησις καλοῦ καθηγητοῦ ἔσται δῆλως τυχαία. Η ἔκτακτος καθηγεσία χρησιμεῖται καὶ πρὸς καλλιέργειαν εἰδικοτήτων, αἵτινες οὖν δίνεται νάποτελέσσωσι καθέδραν ἴδιαν, καὶ πρὸς παρασκευὴν καθηγητῶν καὶ πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς φιλοτιμίας καὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑφηγητῶν. Π ἔκτακτος καθηγεσία δὲν πρέπει νὰ διαφέρῃ. Ωπός τὰ γάντια ἔχει παρ' ἡμῖν, γόνον ως πρὸς τὸν μοθὸν καὶ ως πρὸς τὸ ἐκλέγεσθαι εἰς τάκαδηραϊκά ἀξιώματα, ἀλλὰ πρέπει νὰ κεῖται μεταξὺ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ καὶ τοῦ ὑφηγητοῦ, ἔχοντα χαρακτῆρι καθαρῶς ἐπιστημονικὸν καὶ γὰρ ἀναμνησιούμενη οὔτε εἰς τὰ τῆς διοικήσισ τοῦ πανεπιστημίου, οὔτε εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῶν σχολῶν. Τὴν ἔκτακτον καθηγεσίαν θεωρεῖ τοσοῦτον ἀναγκαῖαν παρ' ἡμῖν, ἵνα ἐν γόνον ἀφίσταται πανεπιστήμιον, ὥστε καὶ γὰρ ὑπάρχουσαν ἔδει νὰ ἐπινοῦσισμεν. "Ανει! αὐτῆς καὶ τῶν διδάκτορῶν ἡ ἐπιβολή, οἵτις νομίζεται κοινός, διὸ θάνατομορφώση τὸ πανεπιστήμιον, εἶμαι πεπεισμένος, διὸ θάποτύχη, διότι ἀνει! αὐτῆς δὲν είναι δευτόν νὰ ὑπάρχῃ ἐκλογὴ ἀκροάσισ. Ήτοι ἐλευθερία ἀκροάσισ, ἐψημένης γάλιστα στηρίζεται ἡ εὐδοκίμησις τοῦ θεοῦ ποιῶν διδάκτορων ἐν Γερμανίᾳ. Διὸ ταῦτα καὶ ἔγγραφον τοῦ ἀποργείου περὶ καθορισμοῦ τῶν καθεδρῶν παρεπέμψαμεν εἰς τὰς σχολὰς μετὰ τῆς παρακλήσεως νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς εὐκαιρίας καὶ νὰ σκεψθῶσι περὶ κα-

νοιομοῦ τῆς ἔκτακτου καθηγεσίας. Κατὰ δυστυχίαν καὶ περὶ τούτου αἱ σχολαὶ οὐδὲν ἐπράξαν.

Τὰ περὶ ἔξετάσεων, τὰ περὶ ὑφηγητῶν καὶ τὰ περὶ ἔκτακτου καθηγεσίας εἶναι ζητήματα οὐσιώδη, περὶ ὃν ἐνδιμοσιαὶ καθηγητῶν μονοῦ νὰ ρεριμνήσω. Ἐκ τούτων γόνον τὸ περὶ ἔξετάσεων κατηγορίσθη εἰς σχέδιον γόνον καὶ εἰσάγεται εἰς τὴν βουλὴν ὑπὸ τοῦ ἀποργοῦ τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως. Εἶχομαι καὶ περὶ τούτου καὶ περὶ τῶν ἄλλων νὰ λιθηθῇ ὡς τάχιστα ἡ δέουστα φυοντίσ.

Αἱ σχολαὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἴτε ἔωστησαι παρὰ τοῦ ἀποργείου τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως, εἴτε καὶ ἐψημένη, προέτειναν εἰς καθηγητὰς ἡ μὲν νομικὴ τὸν κ. Ἀγγελόπουλον φέκαθηγητὴν τοῦ διοικητικοῦ δικαίου, δοτική, καθ' ἄ εἰπορεν, καὶ διωρίσθη ἔκτακτος καθηγητής, καὶ τὸν ὑφηγητὴν κ. Ν. Γουναράκην φέκαθηγητὴν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας.

Τὸ τρίτον δὲν οὐκικὸν σχολὴ ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ὑπὲρ τῆς εἰς τακτικὸν καθηγητὴν προαγωγῆς τοῦ κ. Ι. Εύταξια, δοτικής εὐδοκίμως καὶ ἐπιμελές ἐπὶ πολλὰ ἐπὶ διδάσκει.

Η δὲ φιλοσοφικὴ σχολὴ ἐφωτιθεῖσα παρὰ τοῦ ἀποργείου προέτεινεν ως καθηγητὰς τῆς μὲν ἀρχαίας Ιστορίας τὸν κ. Σπ. Λάρυρον, τὴν δὲ τῶν μέσων καὶ νεωτέρων χρόνων τὸν κ. Δ. Πατσόπουλον, τῶν δὲ λατινικῶν γραμμάτων τὸν κ. Σακελαρόπουλον, τῆς μιθολογίας τὸν κ. Ν. Πολίτην, καὶ τῆς φραγμολογίας τὸν κ. Αντώνιον Οίκονόμου.

Η δὲ λατρικὴ σχολὴ καὶ αὐτὴ προέτεινεν ὅπως διορισθῇ καθηγητὴς τῆς ιστολογίας ὁ ὑφηγητὴς κ. Δ. Χασιώτης, εἰς δὲν νάνυτεθῇ προσωρινῆς καὶ ἡ διδασκαλία τῆς παθολογικῆς ἀνατομικῆς. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Άχ. Γεωργαντά ως ἐκ τῆς απονοματέτης τῶν γαθημάτων καὶ τοῦ ἐπείγοντος τῆς πληρωσεως τοῦ γενομένου κενοῦ ἐπρότεινεν ως καταλληλότατον διὰ τὴν καθέδραν τῆς Ιατροδικαστικῆς καὶ Τοξικολογίας τὸν διδάκτορα καὶ ὑφηγητὴν κ. Ι. Τσάντου, ἐπὶ τετραετίαν διδάξαντα χημείαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καὶ συγγράψαντα ἔογχα ἀναφερόμενα εἰς δὲ προτείνεται μάθημα, ἵτοι στοιχεῖα χημείας ἀνοργάνων, στοιχεῖα χημείας δρυ-

νικής και έγχειριδιον τοξικολογίας και έπομένως παρέχοντα πάντα τὰ πειστήρια, ότι θὰ διαπρέψῃ ἐν τῷ διδασκαλίᾳ τῶν εἰρημένων γαθημάτων.

Παρακαλούμεν τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως νὰ λάβῃ ὑπὲρ ἡδίν τὰς προτάσεις τῶν σχολῶν καὶ νὰ πληρώσῃ τὰ κενὰ τῆς διδασκαλίας.

Τὰς πρότας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου π. Ε. ὀλόκληρον τὸ ἔθνος ἔτέλει ἐστὰς ἐπὶ τῷ ἡλικιώσει τοῦ Διαδόχου. Τὸ ἔθνικὸν πανεπιστήμιον ὡς τὸ κατ' ἔξοχὴν ἡμικὸν κέντρον πάσης Ἱερᾶς, πάσης ἀληθῆς καὶ γυνοίως ἔθνικῆς ἰδέας σιγμετέσχε τῆς πανελλήνιον χαρᾶς. Ἐκαδόν τὴν τιμὴν ἐξ ὄντων πάντων τῶν σιναδέλφων καθηγητῶν παρουσιασθέντων ἐνώπιον τῆς Λ. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Διαδόχου νὰ ὑποδάλω εὐσεβάστως Αὕτῳ τὰ συγχαρητήρια τοῦ πανεπιστημίου^(*). Όμοιώνων δὲ γνώμῃ τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν τὸ πανεπιστήμιον ἔτέλεσε τῇ 5 Δεκεμβρίου ἐν τῇ αίθουσῃ ταύτη πανάγυριν, ἵνε τὸν πανηγυρικὸν ἀπίγγειλεν ὁ καθηγητὴς τῆς Ιατροίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κηφισίας κ. Κωνσταντίνος Παπαθρήγπουλος^(**). Τὴν ἐσπέραν δὲ τῆς αὔτης ἡμέρας οἱ φοιτηταὶ

(*) Κατὰ τὴν παρουσίασιν τῶν καθηγητῶν ἀποθίνεια πόδε τὸν Διαδόχον τὸ ἐπόμενον προσθέντωρ.

Ὑψηλότατε.

Οἱ καθηγηταὶ τοῦ ἔθνικοῦ πανεπιστημίου παριστήμενοι ἐνόπιον τῆς Υψηλότητος κατέχονται ὑπὸ τῆς αὐτῆς χριστικῆς καὶ οὐρανιωταῖς Ἑλληνικῆς φύλης, ὅτι οἱ θεῖαι πορνοία ἀξιωσένται ἡμῖν νὰ θωμαίνεις ἐκπληρουμένην τὴν προπομάνιον εἶχην τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, διδοχον τοῦ θρόνου τῶν Ἑλλήνων, ἀνατραφήντα ἐν τῇ θρησκείᾳ τῶν πατέρων ἡγῶν καὶ παιδευθέντα διὰ τῆς γλώσσης καὶ σορῆς τῶν ἡμετέρων προγόνων. Τὸ ἔθνικὸν πανεπιστήμιον, ὡς τὸ ἀνότατον τῶν Ἑλλήνων διδακτήριον τῆς ἀριστούχου πλευτικῆς καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ γνωμικῶν πλημματικῆς καὶ τῶν καθηγητῶν καὶ γνωμικάτων τοῦ παντελήστας δι' ἔρος καὶ τῶν περὶ τοῦ συνιδέαφων καθηγητῶν καὶ ἐθηκούτων τὴν Σ. Β. Υψηλότητα νὰ δεχθῇ εἰμενῶς τὰ συγχαρητήρια αὐτοῦ ἐπὶ τῇ Υψηλότητος ἀνακοίνωσί τοῦ διεθνοῦς Ἀστέρος Ἑλληνοκαθηγητοῦ νὰ κατατίθηται. Λόγων δογμάτων τελεσίουργῶν καὶ σωτήριον τῶν αἰσθημάτων καὶ πόθων, δομῆς διεγερεῖ τὸ δεπτὸν Αὔτης ὥνομα ἐν τῇ καρδίᾳ παντὸς ὄρθιοδόξου Ελληνος.

(**) Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην παραδίδοντα τὸν ἄρχον τοῦ κ. Παπαθρήγπουλον εἶπον τὰ ἔξι:

Δι ἐπὶ τῇ ἡλικιώσει τῆς Λ. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Διαδόχου ἡρταί, ἃς

λαμπτιδηφορούντες προσπίλθον πρὸ τῶν ἀνακτόρων καὶ προσίνεγκον μετὰ συγκινήσεως τὰ βασιτάτα αὐτῶν σεβάσματα εἰς τὸν Βασιλέα, τὸν Βασιλισσαν, τὸν Διάδοχον καὶ τὴν λοιπὴν Βασιλικὴν οἰκογένειαν, φέροντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἀκολιπτον τὴν ιερὰν ἔθνικὴν παραδοσιν τὴν συνδεομένην μετὰ τοῦ σεπτοῦ ὄνδρατος τοῦ Κωνσταντίνου.

Τῇ 14 Ἀπριλίου ἡ νομικὴ σχολὴ ἐνόπιασε τὴν πεντηκοστὴν μημειτηρίδα τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀρχαιοτέρου αὐτῆς καθηγητοῦ τοῦ κ. I. Σούτσου ὀλόκληρον δὲ τὸ πανεπιστήμιον ἔχαιρε συνεορτάζον πρῶτον ὑδη τοιαύτην ἐστὴν τοῦ μόνου ἐπιζάντος ἐκ τῶν πρώτων αὐτοῦ καθηγητῶν. Μετὰ τῆς συγκάλτου συνεχάρην τῷ σεβαστῷ σιναδέλφῳ ἐν τῷ οἰκανῷ αὐτοῦ^(*); ἢ δὲ κατηγόρω τῆς νομικῆς σχολῆς, σιγμαρι-

τὸν ἀρίναις κατὰ τὺς ἡμέρας ταύτας ἡρταίριεν, διεν εἰν Παναθηναϊ, δέν εἰν. Οἰκύπτω, εἶνε ἀρχιθέας καὶ κατὰ γράμμα Πανελλήνια. Ήντος ἀλλαγῆς εἶνε διενετέντων νὰ ἴνοροιοῦ ἡρταί, ἢ σιγμετέσχειν μετ' ἐνθουσιασμοῦ χρῆστος οὐ μόνον τὸν κράτον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπανταχοῦ "Ἑλλήνες, εὐδηλώσαντες τὸ διάπτυρον τοῦτο αἰσθητα διὰ δημοτεῖῶν εὐχῶν τῶν Υψητοῦ καὶ δι' ἀπειπούσων ἀντιπροσώπων εἰς τὴν προτετούσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλεοῦ";

Ἡ ὑμερινὴ Ἑλλὰς αῦτε τὸ Οἰλύπτιον τῆς ἀρχαίας, ἔχει, σύτε τὸ Παναθηναϊ, ἀλλ' ἔχει διμοις τὸ πανεπιστήμιον, περὶ οὐ ἀνεκτόπολιστον τοῦ παντοκρατορικοῦ τιλούμελαις δύναμιν νὰ εἴπω, διετοῦ ἀπό τὸ πεντηκοσταῖς τιλούμελαις πανεμπατικοῦ ἀγῶνος συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ συδέηται τοῖς βενοὶ πανεμπατικοῦ ἀγῶνος συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ συδέηται τοῖς βενοὶ πανεμπατικοῦ ἀγῶνος συνετέλεσαν εἰς τὸ πανεπιστημίον ἀστυχηρίτων πλειότερον σμοῦς, τοὺς φύσει διενέγουντας τὸ Πανελλήνιον ἀστυχηρίτων πλειότερον σμοῦς, τοὺς φύσει διενέγουντας τὸ Οἰλύπτιον καὶ τὸν ἄλλων ἀγῶναν καὶ πανηπαρί τοὺς ἄλλους τῶν Οἰλύπτων καὶ τὸν ἄλλων ἀγῶναν καὶ πανηπαρί γύρεον. Εἰκότας ἀρι τὸ ἔθνικὸν πανεπιστήμιον, ὡς τὸ πανεμπατικοῦ σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Οἰλύπτων, ὃς οὐ φωτοπλασίας ἐστια τοῦ πανεμπατικοῦ Οἰλύπτων, οὐ τὸ κατ' ἔξοχην πλειότερον πάντας λεπτῆς, πάλλιον μηδὲν γνωστὸς ἔθνικος ἀλέας, καὶ ὅμελε καὶ ὅφελε νὰ διημερίσῃς ἀλλούς γνωστὸς ἔθνικος ἀλέας. Τοτεῖον πάνταχρη τῆς πανελλήνιον ποτίταις γνωστῆς καὶ ὀχαλικήντων ἀρχῶν ἀποφασισθεῖσα τελεῖται ἐν τῷ πανεπιστημίῳ μάγευσον ἡ πανεμπατικὴ αὐτὴ πανηγυρίς, ὡς τὸν πανεμπατικὸν ἀξελέχουν νάπογγειλαὶ ὁ καθηγητὴς τῆς Ιατροίας τοῦ Ἑλληνικοῦ θυγοτοῦ κ. Κωνσταντίνος Παπαθρήγυπτος, εἰς δια τοῦ παραδίδω τὸν λόρον.

(*) Πρὸ τὸν ἡρταῖον εἶπον τὰ ἔξι:

«Σεβαστὲ σεράδελγε,

Τρέχομαι μετὰ τῆς ἀκαδημαϊκῆς Σ. γκλήτου, νὰ διηγαρθῶ ἡμῖν ἐπὶ

οπιμένων και πάντων τῶν καθηγητῶν αὐτῆς, προσεφώνησε τὸν ἑορτάζοντα. Όσαιτος προσεχόντος αὐτὸν καὶ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν παρισταμένων φοιτητῶν τῆς νομικῆς.

Τὸν Ἀπρίλιον ἐτελοῦντο ἐν Κερκύρᾳ τ' ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος Ἰωάννου τοῦ Καποδιστρίου. Ο δῆμαρχος Κερκυραίων προσεκάλεσε καὶ τὸ ἔθνικὸν πανεπιστήμιον νὰ σημιετάσῃ τῆς τελετῆς. Η σύγκλητος καὶ τὸν μηνύμην τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος τιμῶσα καὶ τὸν πόλιν, ἐν ἡ ἴδρυση καὶ ἵκμασην ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Ἑλλήνων ἡ Ἀκαδημία τοῦ Γκιλφόρδ, ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησιν καὶ ὑμοτίφως ἀνέθηκεν εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν γραμματέα κ. Γουναράκην ναυτιπροσωπεύσωμεν τὸ πανεπιστήμιον κατὰ τὴν τελετὴν ἐκείνην.

Τῇ πεντηκονταετηρίδι τῆς ἡμέτερης διδασκαλίας. Τῷ ἡθνικὸν πανεπιστήμιον ἐργάζεται ὑπέρεργον· ἔστι τοῦ μηνύμου τὸ μακροχρόνιον, οὐλή καὶ πρὸ πάντων τὸ γόνιμον τῆς ἐμετέρας διδασκαλίας, συνειδὸς συνάλιμμα μετ' εὐγνωμοσύνης πονταίσιον ὅσα ἔπειρο τῆς ἐπιδόσεως καὶ αἵτου καὶ τῆς παρ' ἡμῖν ἐπιστάμενης γενθόλου ἐπράξατε.

Εὐχόμεθα, σεβαστὲ συγγένει, νῦν διαβιβάσσατη. Τομῆς δὲ Ἐψιστος ἐπὶ πολλῷ ἔπι ἥγιανοντα ἐπ' ἀγαθῷ καὶ τοῦ πανεπιστημίου, οὐ τινος τὴ γνωτὴ ταῖτι συγχρονῆρι παρακαλεῖ νῦν διεχθῆτε.

Ἐνεργείουσα δὲ πάτητο ἡ δινόματος τοῦ πανεπιστημίου λεύκωμα ἐμπειρίχον περγαμηνήν, ἐφ' ᾧ μάν γεγραμμένα ταῦτα :

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΩΤΣΩΣ

Καθηγητῆς τῆς τῶν νομικῶν σχολῆς
οἰδίως τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας τελοῦντι ὁ πρότατος καὶ ἡ σύγκλητος τοῦ ἔθνικον πανεπιστημίου συγχαιρεῖ ἐπὶ τῇ εὔτικτῃ ταύτῃ καὶ μετὰ τὰς τῆς τῶν διδασκόντων χορείας εὐχεταῖ ὅπως ἐπὶ πολίν καὶ τοῦ ἱδικοῦ γηρόν την σοφίην καὶ καρποφόρον πάτου διδασκαλίαν διατεῖη παρέχειν τῷ παπούαξούσῳ νεολαίᾳ ἀδίου εὐγνωμοσύνην καὶ ἀγάπην ἀπολατῶν.

Ο Πρόεκτος

Γ. Καραμήτσας.

Οἱ Συγκλητικοί

Κ. Π. Δηλεγιάργης, Ζήχος Ράσης, Κ. Ν. Κωστής, Δ. Κόροντας,
Χρ. Ηαταδίστιος, Θ. Ἀρεταῖος, Ι. Ηαταζίδης, Σ. Στρεῖτ.

Ο Γραμματέας
Ν. Γουναράκης.

Ἄλιθότεροι ἀσμένως ἐδέχθησεν καὶ ἔξτελέσαμεν τὴν ἐντολὴν τῆς συγκλήτου^(*).

Τὸν παρελθόντα Μάιον ἐτελέσθησαν δόγματι τῶν ἀκαδημαϊκῶν δρχῶν τριήμεροι ἑορταὶ ἐπὶ τῷ πεντηκονταετηρίδι τοῦ ἔθνικον πανεπιστηρίου. Τὰς ἑορτὰς ταύτας ἐπελάμψανεν ἡ παρουσία τῶν ΛΑ. ΜΜ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Βασιλίσσης, τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν βασιλοπαΐδων Ἀλεξάνδρας καὶ Νικολάου. Συμμετέσχον δ' αὐτῶν προσκληθέντες ἀντιπρόσωποι τῶν Σχολῶν ἐκείνων, αἵτινες κατὰ τὴν μακρὰν τοῦ ἔθνους δουλείαν

(*) Κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἀποκαλυπτήριων ἀπῆγγελα τὸ προσφύγμα τοῦτο:

«Τελεῖ τῶν Κερκυραίων ὁ δῆμος τ' ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος Ἰωάννου τοῦ Καποδιστρίου καὶ πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος προσθίλλοντος ἀντιστροφήσαντος πρωθήμερον τοῦ πανεπιστημίου εἰς τὴν ελευθέρωσιν τῆς πατρίδος, τοῦ πολλὰ μην τοῦ συντελέσαντος εἰς τὴν ελευθέρωσιν τῆς πατρίδος, τοῦ πολλὰ μοχθησαντος υπὲρ τῆς πατιλιντρώσεως αὐτῆς ἀπὸ τοῦ χάρους τῆς ἀναρχίας καὶ αδεβαλάτητος, τοῦ θέντος τὰ θεράπεια τῆς εἰνομίας καὶ τῆς ἔθνικῆς ἀγωγῆς, τοῦ πρότου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ἔθνικὸν πανεπιστήμιον, συνφόδια πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ἀποστολήν, συμμετέχει τῆς πανδῆμοις ταύτης τελετῆς. Καὶ δὲν ἡτο δυνατὸν νὰ γίνηται ἀλλως· τὸ πανεπιστήμιον, ὡς εἰκός, τιμῇ καὶ γραμματεῖ τὸν μηνὸν τοῦ δινόμου ἀνδρός τοῦ κατ' ἔχοχην ἐργασθέντος καὶ ὑπὲρ τῆς ἔθνικῆς ἀγωγῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος περιμόσθεν ἐξ ἀγῶνος καταστρεπτικοῦ, ἔχον εὐγενές τὸ φύσινμα, ὅπως εἶχεν εὐγενῆ καὶ τὴν καταγωγήν, ἐπόθει καὶ ἐδίητα πολιτισμὸν καὶ ἐδπενδεῖς οὐδημοτιθῆ πρὸς τὴν ἔθνη τῆς Εσπερίας. Ήνεκα δὲ τούτοις καὶ ἀπλίστως ἀπιεῖσθαι καὶ πιερελάμβανε πᾶν τὸ ἐκ τῆς Εσπερίας προερχόμενον· ἐπέκειτο δὲ κίνδυνος νὰ προσληφθεῖσι καὶ ιδέαι καὶ διδάγματα καὶ θεσμοί οὐτε τις τὴν ἰδιομηγκραδίαν τοῦ ἔθνους αὐτῶν καὶ ταῦτην ἀρμόζουντι, οὗτε κατάλληλα πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν, ἐν ἡ τότε διετέλει ὁ τόπος. Ο Καποδιστρίας κατενόησε τὸν κίνδυνον τοῦτον καὶ μετὰ πατρικῆς στοργῆς ἡμερόμνησε πρὸ πάντων πρὸς ἀποδόθησιν αὐτοῦ. Επρέσβευεν δὲ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, διτούργη ζευτεγκή περιβολὴν νῦν καὶ θέσμια ξένα, ἀλλ' ἐσωτερικὴ διαμόρφωσις καὶ ἡδική ἀνάπλασις εἶνε ἀπαραίτητα πρὸς ἐπιτυχῆ ἐπιδιωξίν τοῦ ἔθνικοῦ σκοποῦ. Καὶ ἡγωνίσθη πρὸς τοῦτο, ἀφειδόμας πάντων, καὶ θέτει τὴν δρχὴν ταύτην κανόνα τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ καθόλου. Η ιστορία ἐδικαίωσεν αὐτόν. Πάντες δὲ τὸν διάμερον τιμῶντες τὰς μεγάλας ἀμετάξιες καὶ τὴν διάπιστον φιλοπατρίαν τοῦ ἀνδρός, ἀναφωνοῦσεν: Δόξα καὶ εὐγνωμοσύνη εἰς τὸν Ἰωάννην Καποδιστριαν, τὸν πρότον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος».

έπαιδαγόγουν καὶ διεφότιζον καὶ παρεσκεύαζον εἰς ἀνέγερσιν τὸ γένος, οὓς καὶ ἀντιπρόσωποί τῶν Γυμνασίων τῆς περιόδου καὶ ἔξω Ἑλλάδος καὶ τῶν κυριωτέρων ἐκπαιδευτικῶν συλλόγων. Εὐχαριστῷ δὲ ἐξ ὄντος τοῦ πανεπιστημίου τοὺς οὗτος ἀδελφικῶς σπεύσαντας νὰ μετάσχωσι τῆς ἡμετέρας χαρᾶς καὶ θερός ἐκδηλώσαντας τὸν πνευματικὸν σύνδεσμον αὐτῶν πρὸς τὸ ἀνότατον τῆς ἡμετέρας πατρόδοξης ἐκπαιδευτήριον.

Τὰ κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς πεντηκονταεπούδος ἀποφάσει τῆς συγκλήτου θέλουσι δημοσιεύσην ἐν ίδιῳ τεέχει. Ὅφειδω δημος νὰ μνημονεύσω τινὰ ἐξ αὐτῶν. Καὶ πρῶτον κοινότητες Ἑλληνικαὶ καὶ τρόφιμοι τοῦ πανεπιστημίου ἐν τῷ ἔξωτερηφ διατρίβοντες συνεχάρησαν αὐτῷ τηλεγραφικῶς. Ὡσαύτως τηλεγραφικῶς συνεχάρησαν καὶ ὁ ἐπουργὸς τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως τῆς Σερβίας, μεθ' ἣς διὰ πολλῶν συνδεόμεθα δεσμῶν, τὸ δὲ πανεπιστήμιον ίδιᾳ καταλέγον τοὺς εἰεργάτες αὐτοῦ Σέρβον ἡγεμόνα τῶν δοιδίμων Μιλδούχων.

Ἐπὶ τῇ πεντηκονταεπούδοι τοῦ πανεπιστημίου ἐπημονεύουσαν τοῦ δοιδίμου Κοραῆ ἐκ τῶν μετὰ θάνατον εὑρισθέντων τὰ ἐν γυλλακῇ γάλασσῃ ἐπομνήματα εἰς τὰ περὶ διαιτης δέξεων καὶ περὶ ἀρχαίας ιατρικῆς βιβλία τοῦ Ἰπποκράτους ἐπιμελείᾳ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ν. Δαμιαλᾶ. Μαθὼν τὴν ἐπαρχίαν τοῦ χειρογράφου ἔγραψα πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς ἐν Μασσαλίᾳ ἐπιτροπῆς Κοραῆ κ. Ζαφειρόπουλον, διστις προθέντως ἐπερήμε δισχίλια φράγκα πρὸς ἐκτύπωσιν αὐτοῦ καὶ δημοσίευσιν κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ πανεπιστημίου.

Ο καθηγητὸς τοῦ ποιητικοῦ δικαίου κ. Κ. Κωστῆς ἐδημοσίευσεν Ἀναμνήσεις τῶν ἑορτῶν τῆς πεντηκονταεπούδος τοῦ ἐν Σιδηλέρειῳ πανεπιστημίου, ἀφιερώσας αὐτὰς τῷ ἐν Ἀθήναις Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἑορτάζοντι τὴν πεντηκονταεπούδα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ.

Ο ἐπιμελεῖς τοῦ θεατρικοῦ Μουσείου κ. Σπ. Μηλιάρακης ἐξέδωκε Belträge zur Kenniss der Algenvegetation von Griechenland. Heft I. Die Meeres-Algen der Insel Sciathos, ἐπὶ τῇ πεντηκονταεπούδοι τοῦ Ἑθνικοῦ πανεπιστημίου.

Πρὸς τούτοις οἱ καθηγηταὶ κ. κ. Ι. Πανταζίδης, Ι. Χατζή-

δάκης, Σπ. Βάσης, Γ. Χατζιδάκης, Κυπάρισσος Στέφανος, Σπ. Λάμπρος, Ν. Καζάζης καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Γουναράκης ἀπέστειλαν εἰς ἐμὲ πρωτοτέρους διατοιχάς, αἵτινες θέλουσι δημοσιεύσην ἐν τῷ μνημονεύθεντι περὶ τῶν ἑορτῶν τεέχει.

Τὰς ἑορτὰς τῆς πεντηκονταεπούδος αἱ ἀκαδημαϊκαὶ ἀρχαὶ ἔκανόνταν ἔχουσαι πρὸ διθαλάμων πρόγραμμα γνωσίος Ἑλληνικόν. Τὸ πρόγραμμα τούτο, ἀληθῶς, εἶναι τοσοῦτον ἀρχαῖον, ώστε ἀν τις ὑπολάβῃ αὐτὸν ἐπείσακτον καὶ ξένον, εἶναι συγγνωστέος. Ἐν ταῖς ἀρχαίαις Ἀθήναις τὰ προγράμματα τῶν ἑορτῶν συνωζίζοντο οὕτω : πομπή, θυσία, λαμπάς, γυμνικὸς ἀγών. ἡμεῖς δὲ προσελέσαμεν τὸ συμπόσιον καὶ ἀντικατεστήσαμεν τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα διὰ θεατρικῆς παραστάσεως.

Η ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος παρέσχε μοι πρόθυμος τὴν ἐαυτῆς συνδρομὴν συνειργάσθην μετ' αὐτῆς ἐν δυονοίᾳ ἀδιατάρακτῳ. Πᾶσσοι δὲ υσεδῶν αἱ ἀποφάσεις καθ' ἄπαν τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἑτος ἐκάθισθαν δυοφώνως. Καὶ δημολογῶ αὐτῇ χάριτας ἐκ καρδίας ἐπὶ τῇ ἀριθμῇ αὐτῆς. Καὶ τὰ τῶν ἑορτῶν δὲ ἐκάθισθαν ἐπὸ τῆς συγκλήτου ἐν δυοφωνίᾳ. Οὐχ ἡπτον δὲν διστάζω τὴν εὐθύνην τῶν πεπραγμένων ἐκείνων, ἀτίνα ἡπ' ἐμοῦ προετάθησαν, νάναλάβω δλόκληρον καὶ ἀμέριστον. Τοιαύτη εἶναι ἡ πρότασις περὶ παραστάσεως δράματος ἀρχαίου ἐν μεταφράσει. Καὶ καθόλου τὴν τοιαύτην παράστασιν καὶ εἰδικῶς τὸν Οἰδίποιον τέραννον ψετὰ τῶν χορικῶν δαιμότων κατὰ τὴν ψυστικὴν τοῦ Bellermann ἐπορτείαν ἐγώ, ή δὲ σύγκλητος ἀπεδέχθη ἀνεὶ διαφωνίας ή παραπορήσεως. Διὰ τῆς θεατρικῆς παραστάσεως εἴχομεν ὑκοπὸν νὰ παράσχωμεν εἰς τὸ κοινὸν ἀπόλαυσιν πνευματικὴν προσπτήν καὶ καταλαπτήν δὲν ἐσκοποῦμεν νὰ ἐπιδείξωμεν, διὰ τοῦ φοιτηταὶ τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἐκμανθάνουσιν αὐτήν, δπως γίνεται τοῦτο ἐν τοῖς γρυπασίοις τῶν ἀλλοεθνῶν, δὲλλα κυρίως νὰ καταδείξωμεν τὰ κάλλη καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀρχαίου δράματος καὶ ταῦτα οὐχὶ εἰς φωνὴν ἀλλοφύλων, ἀλλ' εἰς φωνὴν Ἑλληνικήν. Ηθελήσαμεν δὲπικλαβόργενοι τῆς εὐκαιρίας νὰ κατα-

στήσωμεν φανερὸν δποῖον θέατρον ἔδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν, ἀν-
ηικρὸν κατεβάλλετο φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια. Η ἐπιταγὴ τῆς
παραστάσεως δημιύλεται καὶ εἰς τοὺς φοιτητὰς τοὺς ἀναλα-
βόντας αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς κ. κ. Ἀγγελὸν Βλάχον, Σπυρ.
Αλιμπρὸν καὶ Ν. Πολάτην, εἰς οὓς ἀνειλέσαμεν τὴν παρά-
σκεψὴν τοῦ ἔργου. Ἀπονέμω δὲ τὰς εὐχαριστίας μου εἰς
αὐτοὺς καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν κ. Ἀγγελὸν Βλάχον, διποὺς
μετέθραστε τὸν Οἰδίποιν τύραννον καὶ ἀτρέτους κατέβαλε
κόπους δοκήσας τοὺς φοιτητὰς καὶ διευθύνας τὴν παρά-
στασιν. Ωσαύτως εὐχαριστῶ θεοῦ μὸνὸς τὸν διευθυντὴν τῆς
σχολῆς τῶν βιομηχάνων τεχνῶν κ. Ι. Θεοφίλαν, διποὺς μετ'
ἄκρας προθυμίας ἀφειδῆσας καὶ χρόνου καὶ κόπων παρέσχε
τὴν φιλόκαλον αὐτοῦ στινδροῦμὴν εἰς διευθέτησιν καὶ διακό-
σμοιν τῆς τε μεγάλης αἰθούσης τοῦ πανεπιστημίου καὶ
τοῦ θεάτρου τῶν Ὀλυμπίων, ἐν φένετο ἡ παράστασις
τοῦ Οἰδίποδος.

Η ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος ἔκρινε καλὸν νὰ δημοσιευθῇ
διὰ τοῦ τύπου χρονικὸν τοῦ πεντηκονταετοῦ βίου τοῦ
πανεπιστημίου. Παρεκάληθη δὲ νάναλάθη τὴν συγγραφὴν αὐ-
τοῦ δὲ καθηγητῆς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς κ. Ι. Πανταζίδης,
διποὺς καὶ ἀπεδέχθη τὴν ἐντολὴν.

Τὸ πανεπιστήμιον ἐστερείτο σημαίας, ἥτις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ
τῶν ἑορτῶν τῆς πεντηκονταετηρίδος κατεσκευάσθη τῇ ἀπο-
φάσει τῆς συγκλήτου. Ἀνιτέθη δὲ τὸ τε σχέδιον αὐτῆς καὶ
ἡ ἐκτέλεσις εἰς τοὺς ὄνομαστοὺς δημογενεῖς καλλιτέχνας τοὺς
διατρίβοντας ἐν Μονάχῳ, τὸν κ. Νικόλαον Γιέζην καὶ τὸν κ.
Γεωργίον Τακωβίδην. Ἀμφότεροι εἰσηγάσθησαν καὶ πολλοὺς
κατέβαλον κόπους, δπως τὸ πανεπιστήμιον ἀποκτήσῃ ση-
μαίαν ἀριδάζουσαν. Καὶ δὲ μὲν κ. Γέζης ἐσχεδίασε τὴν ὅλην
σημαίαν καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς Ἀθηνᾶν καὶ ἐπετίρησεν αὐτὸς
τὴν ἐκτέλεσιν, δὲ δὲ κ. Τακωβίδης τὴν ἐπὶ κλιδου ἐλαίας
ἐπικαθημένην γλαῦκα. Ἐκφράζω καὶ δημοσίᾳ εὐχαριστίας
θερμὰς εἰς τοὺς καλλιτέχνας τούτους τοὺς τιμῶντας τὴν πα-
τρίδα ἐν τῇ ζένῃ, τοὺς τοσοῦτον προθύμως καὶ εὐγενῶς ἀνα-
λαβόντας κόπους ἵπερ τοῦ πανεπιστημίου.

Εἰς ἀνάμνησιν τῆς πεντηκονταετηρίδος ἡ σύγκλητος ἀπε-

φίσησε νὰ ἐκτεπωθῇ μετάλλιον φέρον ἐξ ἑνὸς μὲν τὴν προ-
τομὴν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' ἐξ ἑτέρου δὲ τὴν πρόσο-
ψην τοῦ πανεπιστημίου.

Καὶ κατὰ τὸ ἀντί τοῦ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὴν ἑορτὴν τῶν
τριῶν Τεραρχῶν ἐγένετο ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ γνημό-
σινον ἐπέρι ἀναπαύσεως τῆς Ἱερᾶς τῶν εἰερογετῶν καὶ σιν-
δρομοῦτῶν τοῦ ἑνικοῦ πανεπιστημίου. Λόγον δὲ ἐν αὐτῷ
ἀπίγγειλεν δὲ καθηγητὴς τῆς θεολογικῆς σχολῆς κ. Διμαλᾶς.

Κατὰ τὸ ἀντί τοῦ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰσεπράχθησαν ἐν δλῳ
δρ. 446,711,48 ἐδαπανήθησαν δὲ εἰς μὲν τὰ τακτικὰ ἔξοδα δρ.
211,665,82 εἰς δὲ τὰ ἔκτακτα, ἥτοι εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἀνιτο-
μείου, εἰς καταστισμὸν ἐργαστηρίων, εἰς ἀνέγερσιν χημείου,
εἰς κληροδότηνα Λάγινότου κτλ. δρ. 58,027,04, ἥτοι τὸ δὲν
δρ. 269,692,86. Εἰς τὰ τακτικὰ ἔξοδα συμπεριλαμβάνομεν καὶ
τὰ ἔξοδα πασῶν τῶν ἑορτῶν τῆς τε πεντηκονταετηρίδος καὶ
τῶν λιτῶν, ἃς ἐτέλεσε τὸ πανεπιστήμιον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.
Καὶ περ δὲ συμπεριλαμβάνοτες καὶ τὰς δαπάνας τῶν ἑορτῶν
εἰς τὰ τακτικὰ ἔξοδα, ἐδαπανήθησαν περίπου τὸ αὐτὸ ποσόν,
διαιρώτερον γάλιστα ἐκείνου, διπερ κατὰ τὰ διμέσως προηγού-
μενα ἐπὶ ἐδαπανάτο καταλεγόμενον εἰς τακτικὰ ἔξοδα. Ση-
μειωτέον δέ, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐμῆς προτανείας εἰς τὰ συνήθη ἔξοδα
ἔνθεν μὲν προσετέθησαν καὶ δαπάναι τῶν ἐν Εὐρώπῃ ὑποτρό-
φων, ἔνθεν δὲ πλέον τὰ ἔξοδα τοῦ προσωπικοῦ, διορισθέντος
ἔνθες ἐτι ἐπιμελητοῦ καὶ 5 ὑποτρόφων Ηπαδάκη. Κατέλιπον
δὲ περίσσειμα 175,000,79, δι' δὲν ἀγρούματησαν λαχειοφόροι
δημολογίαι τῆς ἑνικῆς Τραπέζης, ἀλλὰ χρεώγραφα κλ. καὶ ἐν
τῷ ταμείῳ ἐπέλαστον 2,017,83. Λαριθὴ πίναξ τῶν τε ἐσδ-
ῶν καὶ τῶν δαπανῶν προσαρτᾶται εἰς τὴν λογοδοσίαν ταύτην.

Κοινῶς τὸ πανεπιστήμιον ἐποδιαμβάνεται ὡς πλούσιον, ὡς
κεκτημένον μεγάλην περιουσίαν τοῦτο εἶναι πλάνη ἡ δὲ
πλάνη αὐτὴ προσῆλθεν ίσως ἐκ τοῦ δτι προσέχουσιν εἰς τὸ
κεφάλαιον τὸ ὄλικὸν τῆς πανεπιστημιακῆς περιουσίας χωρὶς
νὰ ἐκτιμήσωσι δεύτερος οὔτε τὰ καθ' ἔκαστον, ἐξ δὲν ἀπαρτί-
ζεται τοῦτο, οὕτε τὰς ἀνάγκας τὰς ἀποδάτους, πρὸς δὲν τὴν
ἐκπλήρωσιν χρησιμεύει τοῦ πανεπιστημίου ἡ περιουσία.
Ἐδὲ οὕτως ἐξεποιῆται τὸ πρᾶγμα, θέλουσι πειθῆ πάντες, δτι

η περιουσία τοῦ πανεπιστημίου πολὺ ἀπέχει νὰ εἶνε ἐπαρκής καὶ δρα πολὺ ἀπέχει νὰ εἶνε μεγάλη. Τὸν λάβωμεν ἀνὰ χειρας τὸν τελευταῖον δημοσιευθέντο ἀπολογισμὸν εἴροισκομεν, διὸ η περιουσία τοῦ πανεπιστημίου σημποσοῦται εἰς 6.028,812 καὶ 33 λεπτά. Βεβαίως δὲ τόση περιουσία δὲν εἶνε μικρά. Ἀλλ' ἐν τῷ κόσμῳ τὰ πάντα εἶνε σχετικὰ καὶ διὰ τούτον περισσεύει, εἰς ἕκείνον εἶνε ἀνεπαρκές. Κατὰ διστοχίαν δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ λεγόμενον, πλούσιος εἶνε δὲν τῷ διάγῳ ἀναπαυόμενος.

Ἀλλ' ἔξετάσθων τὰ καθ' ἔκαστα, ἐξ ὅν ἀπαρτίζεται η μεγάλη αὕτη περιουσία.

Οἰκοδομὴ πανεπιστημίου	797,263 καὶ 55.
Οἰκία ποφῆν Ηπαδοπούλου	443,580 καὶ 10.
Ἀκίνητα κτήματα μὴ προσδοφόρα	37,517 καὶ 50.
Ηλεύθερος φυσιογραφικοῦ μουσείου 314,863 καὶ 15.	
Μουσεῖον Βαλσαμάκη	8,251 καὶ 90.
Βοτανικὴ συλλογὴ	77,808 καὶ 15.
Ἀγορὰ Ζιβλίων	168,362 καὶ 89.
Ἀγορὰ δρυάνων	191,801 καὶ 73.
Συνδρομαῖς συγγραμμάτων	25,253 καὶ 75.
Σκεύη καὶ ἑταπλά	25,942 καὶ 65.
Νομισματικὴ συλλογὴ	33,974 καὶ 75.
Ἐπιστημονικὰ βιβλία	33,603 καὶ 55.
τὸ οὖλον	2,125,228 καὶ 11.

Τὰ δύο πάντα ἑκατομμύριά δὲν δύνανται νὰ καταλογισθῶσιν εἰς τὴν ἐνεργητικὴν περιουσίαν τοῦ πανεπιστημίου, δπως συνήθως καταλογίζονται εἰς τὰς ἴδιωτικὰς περιουσίας τὰνάλογα. Τὰ δύο πάντα ἑκατομμύρια ἐμφαίνονται ἐν μέρει μὲν τί ἔχει τὸ πανεπιστήμον εἰς ἀκίνητα κτήματα μὴ προσδοφόρα, μηδὲ δινάμενα νὰ γείνωστι προσδοφόρα, ἐν μέρει δὲ μαρτυροῦσι τί ἐδαπάνωσε μέχρι τοῦδε, οὐδαμῶς δὲ ἀποδεικνύουσι καὶ τί ἔχει. Οὕτω π. χ. ἐδαπάνησε δι' ἄγοράν Ζιβλίων καὶ δι' ἐπιστημονικὰ βιβλία καὶ διὰ συνδρομῆνη συγγραμμάτων 227,220 καὶ 19 λεπτά, ἀλλὰ καὶ ἀν ἐποθέσθωσιν,

ὅτι ἐπάρχουσι πάντα ταῦτα σύμφεν, ἔχουσι τὴν αὕτην ἁξιαν; τί δὲ νὰ εἶπωμεν διὰ τὰς 191,801 πρὸς ἄγορὰν δρυάνων, διὰ τὸ μουσεῖον Βαλσαμάκη καὶ διὰ πάντα τὰ λοιπά, δι' ἣ ἐπάναγκες μὲν εἶνε νάναγράφεται κατ' ἓτος τὶ δαπανᾶται, ἀλλὰ ἀσκοπον καὶ ἐπιβλαβής τὸ δαπανώμενον νὰ προστίθεται κατ' ἓτος ὡς κεφάλαιον τοῦ πανεπιστημίου. Πάντα ταῦτα εἶνε χρήσιμα εἰς τὸ πανεπιστήμον, διὸ καὶ πρὸς ἀπόκτησιν αὕτην ἐδαπάνηθησαν τὰ ποσά, ἀπερ ἐσπειράσαμεν, ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ ἔκαστον ἐνιαυτὸν νὰ προβάλλωνται εἰς θαυμασμὸν τῶν ἀκριβούμενων ή μναγινθοσκόντων τοὺς ἀπολογισμοὺς τοῦ πανεπιστημίου. Καθ' ἔκαστον ἐνιαυτὸν τούτων ἀνάγκη νὰ σημειώνηται τάπαραίτη πουσά, ἀτίνα δαπανῶνται πρὸς συντήρησιν καὶ πρὸς πλουτισμὸν τῶν συλλόγων.

Η περιουσία τοῦ πανεπιστημίου δὲν πρέπει νὰ κρίνεται, δπως κρίνονται περιουσίαι ἴδιωτικαι. Τὸ μέγαρον, ἐν διατοκεῖ ἴδιότητης πλούσιος, ἐν διάγκη δύναται νάποδῃ προσοδοφόρον ἀλλὰ τὸ πανεπιστήμον οὔτε τὸ ἀνατομεῖον, οὔτε τὸ χημεῖον, οὔτε ἀλλο ἐργαστήριον αἵτοι δύναται νὰ καταστήσῃ προσοδοφόρον. Ταῦτα πάντα φικοδομήθησαν ἐπὶ ὀρισμένῳ σκοπῷ καὶ μάλιστα χρήσουσιν οὐ μόνον τὴν συνήθη δαπάνην, ὡς καὶ πάντα τὰ οἰκοδομῆματι, πρὸς συντήρησιν, ἀλλὰ καὶ δαπάνην ἐνιαύτον ἵδιαν ἵνα λειτουργῶσιν· διενε δὲ ταῦτα εἰς οὐδὲν χρησιμεύοντι. Διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς ἀνάγκη νάναγράφωνται μόνον αἱ δαπάναι αἱ πρὸς συντήρησιν καὶ λειτουργίαν αὕτων χρειόδεις.

Ἐξετάσωμεν καὶ τὴν λοιπὴν περιουσίαν, ἐξ ἣς ἔχομεν νὰ πορισθῶμεν τὴν πρὸς συντήρησιν καὶ ἐκπλάνωσιν τῶν μεγάλων τοῦ πανεπιστημίου μναγκών. Καὶ ἐν αὕτῃ ενγίσκομεν πολλὰ τὰμφίσια καὶ ἐπισφαλῆ, ἀτίνα οὐχ ἕπτων περιλαμβάνονται ἐν ταῖς καταλόγοις τῆς πανεπιστημιακῆς περιουσίας ἐπιδογγόλευενα εἰς ποσὰ δρισμένα, σίον Ἑλληνικὴ Ζωγραφικὴ ἔταιρία καὶ ἔταιρία Καρύστου καὶ ἔταιρία Μύλου καὶ κινδυνασφαλιστικὴ Ἐπαγγελματικὴ Σέρφος καὶ ἡ Τύρρα καὶ τὸ

Σούνιον καὶ ἄλλαι ὄμοιαι. Πασῶν δὲ τῶν ἑπταριῶν τοῦτων οἱ μετοχαί, αἵτινες προέρχονται ἐκ κληροδοτημάτων, καταχωρίζονται εἰς τὸν κατάλογον ὃς ἀξίαι ὡρισμέναι καὶ ἔξυγκοιστὶ ματαίως τὸ δίλικὸν ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τῆς πανεπιστημακῆς περιουσίας· ἐνῷ πάντα ταῦτα καὶ ἄλλα ἐπρεπε ναναγράφωνται εἰς τὰς ζημίας.

Ἄλλα καὶ ἐκ τῆς ὑποδειπομένης ἔτι περιουσίας, ἀφαιρουμένων τῶν ποσῶν, ἅτινα τὸ πανεπιστήμιον διαχειρίζει ἀπλῶς καὶ ἐπὶ ὡρισμένοις σκοποῖς κατὰ τὰς διαθήκας τῶν κληροδοτῶν, ἢ προσυδοφόρος περιουσία, ἐξ ἣς τὸ πανεπιστήμιον πορίζεται τὸ χρειάδη πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ, κατέρχεται προσεγγίζουσα πρὸς τὸ τρίτον τοῦ φερούμενου ἐν τοῖς συνήθως διηροιστομένοις ἀπολογιώμοις. Τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο πολὺ ἀπέχει νὰ εἶναι ἀνάλογον τῶν ἀναγκῶν τοῦ πανεπιστημίου. Ἰνα γεννὴ ἐπαρκής ἡ περιουσία τοῦ πανεπιστημίου οὐχὶ πρὸς αὐτοσυντήρησιν, ὃς τινες θέλουσιν, ἀλλὰ μόνον πρὸς κάλαύην τῶν ἀπαρατήτων ἔξδων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ἐργαστηρίων, διὰ τὴν συντήρησιν καὶ πλουτισμὸν τῶν μονασίων καὶ συνάδογών, διὰ τὴν ἀπόκτησιν γοσκομείους καὶ τὴν οίκοδομὴν καὶ ἄλλων κτιρίων ἀναγκαίων καὶ διὰ προμήθειαν τῶν δεῖ μᾶλλον πολλαπλασιαζούμενων ἀναγκῶν τῆς διδασκαλίας, ἐπάναγκες εἶναι νὰ ἐπερβῇ κατὰ πολὺ τὴν νῦν ἐπάρχουσαν. Τὸ ἡμέτερον πανεπιστήμιον δὲν ἔχει νὰ ἔλπιζῃ χρηματικὴν συνδρομὴν ἐκ τῆς κυβερνήσεως, διὸς αὕτη ἀλλαχοῦ δαιμόδες παρέχεται. Τὸ ἡμέτερον πανεπιστήμιον εἶναι ἡναγκαπτένον νὰ οίκοδομῇ ἀναλόγως τοῖς ιδίοις τάναγκαπούντα αἵτι φέργαστηρίᾳ καὶ νὰ συντηρῇ αὐτὰ ἐκ τῶν ιδίων.

Ἄς μοι ἐπιτραπῇ δὲ χάριν παραδείγματος καὶ ὅπως καταστῇ γνωστότερον πέσση δαπάναι ἀλλαζοῦ καταβάλλονται καὶ πρὸς καταβάλλονταί χάριν πανεπιστημάτων νὰ παραθέσω ἐνταῦθα τὸ ποσὸν τῆς δαπανήθεντα πρὸς οίκοδομὴν ἐργαστηρίων τοῦ πανεπιστημίου τῆς Βόρυνης. — Ἡ ιατρικὴ κλινικὴ τοῦ πανεπιστημίου τούτου ἔχει ἑπτάσιον προϋπολογισμὸν 38 χιλ. φράγκων, ἢ δὲ χειρουργικὴ 60 χιλ.. Η μακεντεκὴ κλινικὴ νεωστὶ ἑκτίσθη ἀντὶ 750 χιλ. φράγκων, ὃ δὲ ἑπτάσιος αἵτης

προϋπολογισμὸς ἀνέρχεται εἰς 55 χιλ. μάρκα. Τὸ παθολογικὸν ἔργαστηριον ἔχει προϋπολογισμὸν 6,500 μάρκων. Τὸ χημεῖον φυκοδομήθη ἀντὶ 640 χιλ. φράγκων, ὃ δὲ ἑπτάσιος αὐτοῦ προϋπολογισμὸς εἶναι 28,090 μάρκα, ὃν αἱ μὲν 24,448 χορηγοῦνται ἐπὸ τοῦ κράτους, τὸ δὲ λοιπὸν προέρχεται ἐκ τῶν ἐργαζομένων φοιτητῶν, ὃν ἕκαστος καταβάλλει 90 μάρκα. Τὸ ἀνατομεῖον φυκοδομήθη ἀντὶ 450 χιλ. φράγκων, πρὸς δὲ ἑγκατάστασιν αὐτοῦ ἐδαπανήθησαν 25 χιλ. φράγκ., ἵτοι ἐδαπανήθησαν τὸ δλον 475 χιλ., ὃ δὲ προϋπολογισμὸς αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς 18 χιλ. μάρκα. Τοῦ φυτολογικοῦ ἐργαστηρίου ἡ οίκοδομὴ ἐγένετο ἀντὶ δαπάνης 342 χιλ. μάρκων, δι᾽ ἑκατάστασιν δὲ αὐτοῦ ἐδαπανήθησαν 48 χιλ., ἵτοι τὸ δλον 390 χιλ. μάρκα, ὃ δὲ ἑπτάσιος αὐτοῦ προϋπολογισμὸς εἶναι 18 χιλ. μάρκα (*). — Καὶ διμος δὲ ταῦτα δαπάνη καὶ ψεύμην κυβερνητικὴ ἔγενοντο, εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Βόρυνης ἔβοιτον τὰ διὰ φοιτητῶν τῆς ιατρικῆς. Πενήχρα δὲ εἶναι τὰ ἡμέτερα παραβαλλόμενα πρὸς ἐκεῖνα, καὶ διμος οἱ ἡμέτεροι φοιτηταὶ τῆς ιατρικῆς ἥριθμοῦντο πέρισσαν εἰς 843.

Πρὸς ἡ ἀποτείνουσεν ὑπερβολικὰς ἀξιώσεις πρὸς τὸ ἡμέτερον πανεπιστήμιον, ἀνάγκη νὰ κατανοῦσιν πόσων ἔτι δεόμεθα πρὸς ἐκπλήρωσιν καὶ τῶν συνήθων ἀξιώσεων. Ἀνάγκη δὲ πρὸ πάντων νὰ μάλιη τὸ πανελλήνιον, διτὶ τὸ ἑθνικὸν πανεπιστήμιον δὲν εἶναι πλούσιον, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, καὶ διτὶ χρήζει ἔτι οιγδούμων γενναίων παρὰ τῶν ψευδοφρόδων τῆς Ἑλλάδος τέκνων, εἰς ἃ πρὸ πάντων χρωστεῖ τὸ εἶναι καὶ παρ᾽ διν ἔλπιζει καὶ τὸ εὖ εἶναι.

Πάντες οἱ ὑπάλληλοι τοῦ πανεπιστημίου ἐπετέλεσαν τὸ ξαυτὸν καθῆκον. Οἱ γραμματεῖς τοῦ πανεπιστημίου κ. Γουνιαράκης κατέβαλεν ἀπρέτους κόποις εἰς διηγέρεις περιστάσεις καὶ παρέσχε τεκμήρια ἀφοσιώσεως καὶ ζήλου ὑπὲρ τοῦ πανεπιστημίου, ὃν ἔσφει θέλω διαφυλάσσῃ φιλικὴν ἐνθύμησιν. Καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ ὑπάλληλους τοῦ πανεπιστημίου ἀπονέμω θερμὰ εὐχαριστήρια· εἰς τὸν ἀκριβῆ περὶ τὴν τα-

(*) *Les universités allemandes par le Dr Raphaël Blanchard. Paris, 1883.*

μακάν έπιφεσίαν κ. Αίσωπον, εἰς τὸν λογιστὴν κ. Ἀρ. Χαλκίπουλον καὶ εἰς τὸν κ. Χριστόπουλον, εἰς τὸν ἐπογραφα-
ματέα κ. Ἀνδ. Φαρούν τὸν πάντοτε ἔτοιμον καὶ πρόθυμον
ἔκτελεσθην τῶν εἰς αὐτὸν ἀναγορένων καὶ πάσῃς ἔργασίας
ἀφορώσης εἰς τὰ τοῦ πανεπιστημίου. Μετ' εὐλαβείας δ' ἐκ-
πληροῦ τὸ καθῆκον αὐτοῦ καὶ δ' βοηθός τοῦ γραφείου: κ.
Ξανθοπουλίδης καὶ δ. κ. Οδάμυπλος.

Κατὰ τὸ λᾶξαν ἔτος ἡ νομικὴ σχολὴ ὥρισε θέμα τοῦ δια-
γωνισμοῦ τοῦ μακρίτου Σχούτα «τίς ἡ τύχη τῆς προκόδε
μετὰ τὴν λίστην τοῦ γάμου: κατὰ τὸ δωματικὸν δίκαιον».

Τοῦ κληροδοτήματος Ηπαδάκη, δὲ παρέλαβον τὴν προ-
τανείαν, ἐπῆρχον τρεῖς ὑπότροφοι, δινός εἰς εἰχεν ἥδη συμ-
πληρώσῃ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ· ἀντικατεστάθη οὗτος καὶ διω-
ρίσθησαν καὶ ἄλλοι πέντε κατὰ τὰ κεκανονισμένα. Ωσαύ-
τως ἐκ μὲν τοῦ κληροδοτήματος Βιρβίκα ἐδόθη ἐπιτροφία
εἰς τρεῖς, ἐκ δὲ τοῦ κληροδοτήματος Τσούμηλης εἰς δύο.

Εἶχον ἥδη οἰκοδομηθῆναι τὸ παθολογικὸν ἔργαστηριον, τὸ
τοξικολογικόν, τὸ φυσιολογικόν, τὸ φαρμακευτικόν καὶ τὸ
ἀνατομεῖον, ἐπελείπετο δὲ ἡ οἰκοδομὴ χημείου. Ἐν δρχῇ
τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτοις, δὲ εἴπομεν, δὲ καθηγητὴς τῆς χη-
μείας δὲν εἶχε που νὰ διδάξῃ, μόλις δὲ ἀπέμενεν αὐτῷ χθ-
ρος ἐπιστεγής πρὸς φίλακες μέρους ἐλαχίστου τῶν εἰς τὸ
χημείον ἀνικόντων πραγμάτων. Ἄλλα καὶ διὰ τὴν χρήσιν
τοῦ χθροῦ: τούτου τὸ πανεπιστήμιον τελεῖ ἐνοίκιον, διότι τὸ
ὑλικὸν τὸ στεγάζον αὐτὸν εἶχεν ἥδη παραχωρηθῆναι εἰς τὸν οι-
κοδομήσαντα τὸ ἀνατομεῖον ἔργολάθον.

Η οἰκοδομὴ χημείου, καὶ πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀμετέφορου
πανεπιστημίου: καταλλάλου καὶ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπο-
χῆς αἵσιου, ἐθεωρήθη δὲ ἐπείγοντα ὑπὸ τῶν ἀκαδημαϊκῶν
ἄρχων πρὸ πολλῶν ἥδη χρόνοις. Ἐν τῷ γραφείῳ ἡνὶ κατατε-
θεῖμένον σχέδιον χημείου ἐγκεκριμένον καὶ ὑπὸ τῆς κυβερ-
νήσεως, ἐν δὲ τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ πανεπιστημίου εὔχον
ποσόν ἀναγγεγραμμένον 128 χιλ. δραχμῶν πρὸς ἀρχὴν τῆς
ἐκτελέσεως αὐτοῦ. Καὶ ἡ καθ' ἡμῖς σύγκλητος ἐπέκριψεν κατ'
ἐπανάληψιν περὶ τούτου. Υπελείπετο ἡ θέλησις τοῦ πρωτά-
νεως ἵνα γένηται τῆς οἰκοδομῆς ἐναρξίς. Καὶ δύνως καίπερ ἀν-

γνωρίζων πληρέστατα τὴν ἀνάγκην τοῦ Χημείου δὲν ἔπεισα-
ἔπειθμοιν νὰ ἔχω πάντα τὰ δύνατὰ ἔχεγγια, διτὶ κατόπιν καὶ
ἄν ενέπικοντο ἐλάειψεις, αἵτινες δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρομαρ-
τοῦν εἰς τάνθρωπινα, αἱ ἐλάειψεις αὗται νὰ μὴ εἶνε λόγοι:
Ἄξιαι. Καὶ ἐπέβαλον εἰς ἀναθεώρησιν τὸ ἐπάρχον σχέδιον συσ-
τήσιμας πρὸς τοῦτο ἐπιτροφὴν ἐκ τῶν κ. κ. Χριστούμανου, Κρί-
νου καὶ Τουσόπουλου, δινός κ. Κοΐνος καὶ δ. κ. Ρουσόπουλος
μόλις εἶχον ἐπανέλθη ἐκ τῆς Ἐσπερίας, ἐνθα εἶχον ἐπισκε-
ψθῆν πολλὰ χημεῖα. Ἡ ἐπιτροφὴ αὕτη ἐφερε τροποποίησις
τινάς ἐπὶ τοῦ σχέδιον. Κατὰ καλὴν συγκιρίαν γετ' ὀλίγον
ἥλιον ἐνταῦθα δὲν Στρασβούργῳ διπλεκριμένος καθηγητὴς
τῆς Χημείας κ. Fittig, Ἰδν παρεκάλεσα νὰ διετάσῃ καὶ αὐτὸς
τὸ σχέδιον. Οὗτος δὲ λίγην προφύδνως ἀφιέρωσεν ὅρας πολ-
λὰς ἐξετάζων καὶ παραπορῶν καὶ κρίνων αὐτὸν ἐν διασκέψει
μετὰ τοῦ κ. Χριστούμανου καὶ τοῦ κ. Τσίλλερος ἐπεδοκίμασε δ'
αὐτὸν, ὀλιγίστας ἐπενεγκῶν μεταβολάς. Οὗτος δὲ ἀναθεωρηθὲν
κατ' ἐπανάληψιν κατηρτίσθη καὶ ἐνεκρίθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ
ἐπουργείου τὸ σχέδιον, καθ' ὃ ἐτέθη δὲν θεμέλιος τοῦ Χημείου
καὶ ἡρήσατο ἡ οἰκοδομὴ ἐπὶ τῆς ἡμίς πριτανείας.

Δεύτερον ζύπνια πολὺς ἀπαυχολῆσαν τὰς ἀκαδημαϊκὰς
ἀρχὰς ὑπῆρχεν δὲ τόπος, ἐν ᾧ ἐπρεπε νὰ ἐγερθῇ τὸ χημεῖον.
Φυσικῷ δὲ τῷ λόγῳ αὕτος δὲν ἐποπτεῖ νὰ κεῖται πολὺ μακρῷ
τοῦ πανεπιστημίου. Εἰς μάτην ἐζητύθη οἰκόπεδον κατάλλη-
λον, κείμενον πλαστὸν τοῦ πανεπιστημίου: καὶ οὐχὶ ἀξίας
ὑπερόγκου. Κατ' ἀνάγκην δὲ καὶ διὰ πολλοὺς λόγους κατε-
φύγομεν εἰς τὸ οἰκόπεδον τὸ ἀρχῖθεν καὶ κατ' ἐπανάληψιν
πρὸς τὸν οικοπόδον τούτον ὑγισθέν.

“Οτε παρέλαβον τὴν πρωτανείαν, πλὴν τοῦ παθολογικοῦ
ἐν μέρει καὶ τοῦ τυπιματος τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομίας καὶ
τῆς χειρουργικῆς συλλογῆς, μίτινα ἡσαν δύωσον ἐφωδια-
σμένα, τὰ λοιπὰ ἔργαστηρια ἡσαν οἰκοδομαὶ ἀπλαῖ δεύμεναι
μάλιστα καὶ συμπλαιστικῶν ἔργων: τὸ δὲ φαρμακευτικὸν
ἔργων προστίθιον καὶ τὸ ἀνατομεῖον οὐδὲ εἶχον ἔτι συντελεσθῆ. Ο
καταρτισμὸς τοῦ ἀνατομείου, τοῦ φαρμακευτικοῦ καὶ τοῦ ὕ-
μιστολογικοῦ ἔργων προστίθιον οὐχὶ ὁ πλήρως, διότι τοῦτο δὲν ἦτο
δυνατόν νὰ γένηται διὰ μῆτρας, ἀλλ' ὁ ἐπαρκῆς ποὺς λειτουργίαν

αὐτῶν ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἡμίς πρωτανείας. Οὐμάδογθ χάριτας εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως διὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ ἀνατομικοῦ φροντιστηρίου. Ο κανονισμὸς σύντος δύνατὸν νὰ ἔχῃ ἀτελεῖας τινάς, ὡς ὑπέδειξεν ἡ ἰατρικὴ σχολὴ, γὰρ ἀποδειχθείσας ἔτι ἐκ πείρας, ἀλλὰ βεβαίως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀναμόρφωσιν τῆς σπουδῆς τῆς Ἀνατομικῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ πανεπιστημίῳ.

Τὸ ἀνατομικὸν, τὸ φυσιολογικὸν καὶ τὸ φαρμακευτικὸν ἐργαστήριον καταρτισθέντα, ὡς εἴπουμεν, ἀειτουργοῦσιν καὶ ἐκπληροῦσιν τὸν διδακτικὸν αὐτῶν σκοπὸν. Πᾶς δὲ φίλος τῆς προόδου καὶ εἰλικρινὴ τῶν πραγμάτων ἐκτιμητὴς θέλει χαρῇ καὶ θέλει ὄμοδογήσῃ, διὰ τοῦτο σπουδασταῖς τῆς ἰατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς ἐργάζονται καὶ ἀσκοῦνται ἐντὸς τῶν ἐργαστηρίων τούτων, καθ' ὃν τρόπον πρέπει νὰ ἐργάζονται καὶ γνωσκοῦνται τὴν σήμερον οἱ φοιτηταί. Ήθελον δὲ παραλείψει καθηκόν, ἢν δὲν ἔγνωμόνευν τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀκρανίαν εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν ἀφοσίωσιν τῶν κηφιών Λοικῆ Πατέ Τσάνου, Γεωργίου Κρίνου, δοτὶς καίτερος οὕτως ἀδκνοῦς καὶ εὐδοκίμως διδάσκον κάριον καὶ οἰστιῶδες μάθημα διατελεῖ εἰσέτι ἔκτακτος καθηγητής, καὶ τοῦ ὑφηγητοῦ τῆς φυσιολογίας κ. Τρύγα Νικολαΐδου, δοτὶς τὸ ἔτος τοῦτο διωρίσθη ἐπιμελητὴς τοῦ φυσιολογικοῦ ἐργαστηρίου.

Καὶ εἰς τὸ ἀρτιστήσιτον δὲ ἀνθρωπολογικὸν ἐργαστήριον παρέσχομεν χῶρον καὶ τὰ ἐπὸ τοῦ προτιμολογισμοῦ χορηγούμεντα μέσα. Ο διειθέντες αὐτὸς κ. Κλέον Στέφανος εἰργάσθη πρὸς τακτοποίησιν τοῦ ἀλικοῦ τῶν ἀρχαίων κρανίων, ἅτινα ἡ ἀρχαιολογικὴ Εταιρία ἐδώρησεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦτο καὶ συνάμια ἐξικολούθησε καταμετρήσεις κρανίων καὶ κεφαλομετρικὲς παρατηρήσεις ἐπὶ ζώντων, ἐφ' ὃν απηριζόμενος ἐπεδίψθη τῆς λέσχεως πολλῶν ἀνθρωπολογικῶν ζητημάτων καὶ κατέστησε πίνακας ἀνθρωπολογικοὺς ἐκ πολλῶν παρατηρήσεων. Τὸ ἀνθρωπολογικὸν ἐργαστήριον χορηγούμενει καὶ πρὸς συλλογὴν ἀρχαίων κρανίων καὶ περισσότεροι λείψανα ἀρχαῖα ἐξ ἀνθρωπολογικῆς ἀπόψεως πολλῶν λόγου ἀξιῶν πατείσομεν δὲ ὅτι θὰ τίχη τῆς δεούσης συνδρομῆς παρέ τῶν ἀριθμοδίων. Η φιλοπονία καὶ δὲ ζῆλος τοῦ κ. Κλεονὸς Στέφανου

περὶ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἐργαστηρίου τούτου εἶναι παντὸς ἀπαίνου ἀνώτερα.

Μετὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Χημείου καὶ τὸν καταρτισμὸν τῶν ἐργαστηρίων τὸ πανεπιστήμιον ἔχει νὰ μεριμνήσῃ περὶ ἀνάγκης τῆς ἰατρικῆς σχολῆς οἰστιωδεστάτης, ἵτις ἐκπληρουμένη θέλει παράσχει μετὰ τῶν ἐργαστηρίων πάντα τὰ γένους πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν. Η ἀνάγκη αὗτη, τὸ γενικὸν παράπονον τῶν ἐν Ἀθήναις ἰατρῶν, εἶναι ἡ ἐλλειψίς μεγάλου νοσοκομείου. Τὸν ἐλλειψιν ταίτην ὑπεδείχαμεν καὶ πέρυσιν ἐν τῷ ἡμετέρῳ λόγῳ κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν.

Τὸ δημοτικὸν νοσοκομεῖον παρέσχε καὶ παρέχει εἰς τὴν ἰατρικὴν σχολὴν ὡφέλειαν γεγίστην· δὲν εἶναι δὲ τόσον κακόν, ὅσον ἡ φύση αὐτοῦ. Εάν δὲ διαλένσωμεν τὰς ἐνιαυσίους αὐτοῦ ἀπογραφάς, θέλουμεν πεισθῆ, διὰ τὰ γένους, ἀτίνα πρὸς σπουδὴν τῆς ἰατρικῆς παρέχει δὲν εἶναι ἀξιοκαταφρόντια καὶ τὸν φιλανθρωπικὸν αὐτοῦ σκοπὸν ἐκτελεῖ ἀρκούντως. Άλλα καὶ πρὸς διδασκαλίαν χρονισμώτερον καὶ ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ γενναιότερον θὰ ἔτο, διὰ νὰ παρὰ τὴν δημοτικῆς ἀρχῆς καθυστέρησης τῶν χρημάτων, τῶν ἐπὸ τοῦ νόμου δριζομένων πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ νοσοκομείου, δὲν παρενέβαλλε δυσχερεῖας διυπερβλήσιος εἰς τὴν κανονικὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

Άλλα καὶ ἀνιστά ἀν εἶχον τὰ τοῦ νοσοκομείου, πάλιν τοῦτο δὲν θὰ ἔτο ἐπαρκὲς εἰς τὴν πόλην τῶν Ἀθηνῶν καὶ καθ' ἑπτάν καὶ ὡς πρωτείουμαν σύμπαντος τοῦ Ἑλληνικοῦ, εἰς ἣν καταφεύγουσιν ἐκ πασῶν τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν κάγνοντες, δεόμενοι περιθάλψιες καὶ σωτηρίας· ἀν δὲ θελάσσωμεν νὰ ἐπεκτείνωμεν αὐτὸς διὰ προσθικῶν, θὰ καταστῇ γὲν εὑρυχωρότερον, ἀλλὰ θὰ καταστηφθῶσιν ἄλλα αὐτοῦ προσόντα. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο ἀνάγκη γάφιερωθῆ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κλανικὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ γένη κτῆμα τοῦ πανεπιστημίου· νὰ νοσηλεύωνται δὲ ἐν αὐτῷ οἱ πρὸς κλανικὴν διδασκαλίαν κατάλληλοι ἀρρεστοί ἀνάγκη δ' ἀπόλυτος νὰ οἰκοδομηθῇ ἐν τόπῳ εὐθέτῳ νοσοκομεῖον τοῦ δῆμου μέγα καὶ ἀνάλογον τῆς πρωτευούσης τῆς Ἑλλάδος.

Η Αστυκλινική και τὸ ἔτος τοῦτο παρέσχε δαῦλην τὰ εὐεργετήματα αὐτῆς εἰς 5119 πάνωσαντας καὶ ἐποδιγέτησε 47 διδάκτορας εἰς τὴν δακτηνὴν τῆς θεοπρεποῦς τέχνης.

Η Αστυκλινική ἥρξατο λειτουργοῦσα ἀπὸ τῆς 14 Νοεμβρίου 1857, ὅπει συνεπλήρωσεν ἡδη τοιακούτας τῶν 32. Ἡρξατο δὲ, ὡς λέγει ὁ διευθυντὴς αὐτῆς κ. Δ. Οὐφανίδης ἐν τῷ πρώτῃ αὐτοῦ πρόσῳ τὸ ὑπομνηματον τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως ἐκθέσεις εὑκλεῖται τὸν ἀμφιβολίαν, καὶ παρακολουθεῖ πᾶσαν ἐγκατάστασιν ἀγνώστου καθιδρύματος· μόχιμεν ἀτελῆς μὲν μέσα μικρὸν καὶ οὕτως εἰπεῖν ἐν εἶδει ἀποπείρας.» Τὸ ιατορικὸν τοῦ πανεπιστημίου· Ήλι μημονεύσῃ βεβαίως τὸν χρόνον τῆς ἴδρυσεως τοῦ καταστήματος τούτου, τοὺς σχόντας τὸν πρωτοδουλίαν τῆς ἴδρυσεως καὶ πάντας τὸν ἐργασθέντας ἐν αὐτῷ, θὰ ἔχετορίσῃ τοὺς ἐπιστημονικοὺς καὶ πρακτικοὺς καρπούς, τὸν καταστισμὸν αὐτοῦ, τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτησάντων καὶ δακηθέντων ἐν αὐτῷ διδακτόρων, τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτῷ θεραπευθέντων κ.λ.π., ἀλλὰ τίς ἐν δικριβεἴᾳ θὰ ἔχετορίσῃ τὸν μόχιμον τοῦ διευθυντοῦ, τὴν ὑπομονὴν αὐτοῦ, τὸν συνετὴν κατὰ τῶν ἀντιδράσεων ἀντίστασιν, διδτὶ καὶ κατὰ τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου ἴδρυματος ἀπήρξεν ἀντίδρασις, καὶ τὸν ἐκπολιτιστικὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κατωτάτης τάξεως τοῦ λαοῦ ἐπίδρασιν; Ο παρακολουθῶν τὴν λειτουργίαν τῆς Αστυκλινικῆς ἔβλεπε τοὺς ἀγῶνας τοῦ διευθυντοῦ στεφθμένους· καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐπλήθυνον οἱ προσερχόμενοι πρόσω θεραπείαν εἰς τὸ κατάστημα καὶ ἐγίνοντα κοσμιώτεροι καὶ ἀπέβαλλον προλήψεις διεθρίας καὶ ἐσπάνιζον προσόντος τοῦ χρόνου τὰ ἐκ τούτων κακά, ὡς π.χ. τὰ σκελεθρώδη βρέφη, τὰ θύματα τῆς προλήψεως τοῦ λαοῦ ἔνεκα πεπλανημένων περὶ ὅδοντοφυίας ἰδεῶν. Τοὺς ἀγῶνας τούτους οὐδεὶς ἄλλος πλειότερον καὶ μικρότερον ἔμοι εἶδε καὶ οὐδεὶς ἄλλος εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ μαρτυρίσῃ περὶ αὐτῶν τοσοῦτον. Οὐλγοὶ κατώρθωσαν νὰ ἴδωσι τὰ ἔργα αὐτῶν ἐπὸ τοσαύτης ἐπιτιχίας στεφθμένα καὶ νὰ γείνωσιν οὗτος εὐεργετικοὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, δσον δ κ. Οὐφανίδης· δι τι εἶπεν ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἐκθέσει, τοῦτο καὶ ἐτελέσθη:

τῷ ὥντι ἐγένοντο

ἀμέρη δὲ ἐπίθοιποι
μάρτιμες σοφάτατοι.

Διαφυλάττον εὐγνώμονα τὴν ἐνθύμησιν τῆς Αστυκλινικῆς, εἰς ἣν εἰσῆλθον ἀρτὶ καταλιπὼν τὰ ζάθρα τοῦ πανεπιστημίου, καὶ ἐξ ἣν εἰσῆλθον τὸ ἔτος τοῦτο ἡδη πολιός, εἶχομαι νὰ προβαίνῃ αὖτις ἀπὸ τὸ τελειότερον, ἀκράζουσα καὶ ἀσκοῦσα τὴν τέχνην καὶ τὴν φιλανθρωπίαν.

Τὸ μακετάριον, ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. διευθυντοῦ καταφαίνεται, οὐδαμῶς συνδέεται μετὰ τοῦ πανεπιστημίου. Η ἐκθέσις αὖτις μημονεύει ὅτι ἐν τῷ μακετηρῷ ἐτελέσθησαν 74 τοκεταὶ καὶ ἐδιδάχθησαν τὴν μακετικὴν 29 μαθήτριαι· οὐδεὶς δὲ ἐν αὐτῇ λέγεται, μὴ ἐγένετο διδασκαλία εἰς φοιτητὰς ἢ διδάκτορας τῆς Ιατρικῆς.

Η πολιτικὴ τῆς μακετικῆς διδασκαλίας λέγεται καθ' ὅλοκληραν· τοῦτο δὲ εἶναι οὐσιωδεστάτη ἐλλειπής· ἀνάγκη δὲ μεγίστη καὶ ἀπείροτα τὸ τοῦ μακετηροῦ νὰ μεταδρυθείσθωσιν οὕτως, ὅπει τὸν ἐπιτειχίην ἡ τῆς ἐλλείψεως ταύτης διόρθωσις.

Τὰ λοιπὰ παραρτήματα τοῦ πανεπιστημίου ἔλειπον γρηγορῶς καὶ τὸ ἔτος τοῦτο, ὅπως καὶ τ' ἄλλα.

Συνεπληρώθη τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ὑπάρξεως τοῦ πανεπιστημίου· ἐστρέψαμεν τὰ θλέψατα ἐπὶ τὸ παρελθόν καὶ εἶδομεν τὰν γενομένην ἐργασίαν καὶ ἔχοντες λόγους πολλοὺς νὰ χαρδίμεν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, ἐωρτάσαμεν ἐօρτὴν μεγάλην. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ· ἐκ τοῦ παρελθόντος πρόπει νάντλησθωμεν οἱ μόνον χαρούν, ἀλλὰ καὶ διδάχμιτα· ἀνάγκη νὰ κατανοῦσθωμεν κατὰ τί ἐλαττούμεθα καὶ πῶς δινάμεθα ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ ἔλετιθσθωμεν τὰ ήμέτερα. Τὸ έθνικὸν πανεπιστήμιον θεωρεῖται ὡς ὑστερήσαν κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν παραγωγὴν· τοῦτο οὕτως ἀπολύτως ἐκφερόμενον, δὲν εἶναι ἀληθές. Εάν αἱ ἐνιαύται λογοδοσίαι δὲν περιωρίζοντο μόνον εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πανεπιστημιακῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ περιελάμβανον καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν δογματικὴν τῶν καθηγητῶν καὶ ἐφηγητῶν τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου, πρόχειρος θὰ ἦτο ὁ ἐλεγχός καὶ εἰχερής ἡ

δπόδειξις, δτι καὶ ἐπιστημονικὴ ἔργασία λόγου ἀξία ἔγένετο. Τὸ ἔθος τοῦτο εἰσηγούμενοι τὸ πρῶτον ἀναγράφουμεν τὰ κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἑτος διὰ τοῦ τίτου ἐκδοθέντα ὑπὸ καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν τοῦ πανεπιστημίου σινγράμματα καὶ εὐχόμεθα ὅπως εἰς τὸ μέλλον ἀγγέλλωνται ὑπὸ τῶν διαδόχων ἡμῶν πλείονα καὶ γενναιότερα.

Ἐπὶ τῆς ἡμίς πρυτανείας ἔχεδόθησαν τὰ ἔξης :

Μελέτη περὶ τῶν αἰτίων τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας τῶν καὶ ἡμᾶς χρόνων, ὑπὸ Α. Διομ. Κυριακοῦ, καθηγητοῦ.

Ἐθιμίου τοῦ Σιγαδηνοῦ ἔργυνεα εἰς τὰς 14 ἐπιστολὰς τοῦ Παιδοῦ καὶ εἰς τὰς 7 Καθολικάς, νῦν πρῶτον ἐκ παλαιοῦ χειρογράφου ἐκδιδούμενη μετὰ προλόγου καὶ σημειώσεων, ὑπὸ Νικηφόρου Καλογερᾶ, ἐπιτίμου καθηγητοῦ.

Μελέτη περὶ Θρησκέους τοῦ Ἀλεξανδρέως, ὑπὸ Γ. Δέρβου, ὑφηγητοῦ.

Μελέτη περὶ ἕγκεφάλου καὶ φρήνης, ὑπὸ Ζηνοτίου Μοσχάκη, ὑφηγητοῦ.

Στοιχεῖα διοικητικοῦ δικαιού, Τεῦχ. Α. ὑπὸ Η. Λαζαροπούλου, καθηγητοῦ.

Κληρονομικὸν τῶν Ρωμαίων δίκαιον καθ' ἄ ἐν Ἑλλάδι πολιτεύεται, ὑπὸ Α. Κρασσᾶ, καθηγητοῦ.

Ἀνατομικὴ τοῦ ἀνθρώπου περιέχουσα καὶ ἱστολογίαν καὶ ἐμβριολογίαν ὑπὸ Λουκᾶ Παπαϊωάννου, καθηγητοῦ. Τεῦχ. Α. Β. καὶ Γ.

Ἐγχειρίδιον Φυσιολογίας τοῦ ἀνθρώπου, ὑπὸ Κ. Βούσάκη, καθηγητοῦ. Τεῦχ. Α'.

Περὶ μαλακοῦ ἔλακους, ὑπὸ Β. Πρωτοπούλου, ὑφηγητοῦ.

Μαιευτικὴ ὑπὸ Ἀλ. Τριάντη, ὑφηγητοῦ.

Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλέους ἐκδοθεῖσα ὑπὸ Δ. Σεμιτέλου, καθηγητοῦ.

Αἱ Ῥαψῳδίαι τῆς Πλιάδος ἀπὸ τοῦ Η—Γ ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ Γ. Μιστριώτου, καθηγητοῦ.

Ἐγχειρίδιον Χημείας κατὰ τὰς νεοτέρους τῆς ἐπιστήμης θεωρίας, ὑπὸ Α. Χονοτομάνου, καθηγητοῦ. Μέρ. Α'.

Ιστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων

χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς. ἐκδοθὲς δευτέρα ἐπιθεωρηθεῖσα ὑπὸ Κ. Ηαπαθηγοπούλου, καθηγητοῦ. Τόμ. Α'. καὶ Β'.

Καὶ τοσαῦτα γὲν ἐδημοσιεύθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἑτος ὑπὸ τῶν καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν τοῦ πανεπιστημίου, καθόσσον ἡμεῖς γινώσκομεν. Ὁμολογητέον δῆμος, δτι αἱ μέχρι τοῦδε προστάθειαι πάντων ἐσκόπουν κυρίως εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν τῆς διδασκαλίας, ἵς οὐ διαρρήθησις φυσικῷ τῷ λόγῳ ἐπρεπε νὰ προμηθῇ. Ως πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ἔργον τοῦ πανεπιστημίου, ἥτοι τὴν ἐπιστημονικὴν παραγωγὴν, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλοι, δτι ἀπὸ τοῦδε οὐδὲ γείνῃ ἐπίσης οὐ προσάκουσα φροντίς, ἀν θέλωμεν καὶ τὸ ημέτερον πανεπιστήμιον νὰ τεθῇ κατὰ πάντα μεταξὺ τῶν πανεπιστημίων τῆς ἀλλοδαπῆς ισότιμον. Τὸ δεύτερον τούτο ἔργον ἐλπίζεται δτι οὐδὲ κατορθωθῇ πρὸ πάντων ἐν τοῖς ἔργαστηοῖς καὶ τοῖς φροντιστηρίοις. Ἐν τοῖς ἔργαστηρίοις καὶ τοῖς φροντιστηρίοις, ἀν θέλωμεν νὰ μὴ θεωρηθῶσι ταῦτα ὡς περιττά, πρέπει νὰ σκονταῖσι οἱ φοιτηταὶ εἰς τὰς μεθύδους τοῦ ἔρευναν, παρασκευάζομενοι ἔργάται τῆς ἐπιστῆμης.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρυτανείας μου κύριον πρὸς τοῖς ἀλλοις μέλημά μου ὑπῆρξε τὸ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ δοθῇ ὁμιλία πρὸς τοιαύτην ἔργασίαν μεταξὺ τῶν τροφίμων τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου καὶ ἐποχήσιμην, δτι ἀγῶνες ἐνιαίοις ἐκάπτης σχολῆς θὰ ἔξιγγειρον εὐγενὴ ἀμιλλαν πρὸς ἔργασίαν καὶ θὰ ἐγίνοντο ἀφορμή, ὅπως ἐκμαγθάνωσι τὰς μεθύδους τῆς ἔρευνης οἱ ἐκλεκτοὶ τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος. Ἐπωφεληθεῖς δὲ τῆς εὐκαιρίας τῶν ἐυρτῶν τῆς πεντηκονταεπορίδος ὑπέβαλον τὴν γνώμην ταύτην εἰς τὸν μέγαν τοῦ ἔθνους εὐεργέτην κ. Κωνσταντίνον Ζάππαν, δστις ἀποδεχθεῖς αὐτὴν ἀνήγγειλε τιλεγραφικῶς τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν ἔορτῶν τοῦ πανεπιστημίου τὴν χορηγίαν δύο διγώνων ἐνιαίοις καὶ δι ἐπιστολῆς, ἐν ἥ διαλάμψει τοῦ ἀνδρὸς οὐ φιλοπατρίᾳ καὶ τὸ ὑψηλόφρον, ἀνέθηκεν εἰς τὴν σύγκλητον τὸν κανονισμὸν τῶν διγώνων τούτων.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν τῶν ἔορτῶν τῆς πεντηκονταεπορίδος ἐγκριτος συνάδελφος διατρέψων ἐνθερμον στοργὴν πρὸς τὸ πανεπιστήμιον δ κ. Θεόδωρος Ἀρεταῖος ἀπέστειλε μοι γράμ-

μα, ἐν φύγειλλετο ἡ ιδρυτική ἐνός ἑνιατοίου ἀγῶνος. Τὴν αὐτὴν ἕπειται ματάσθησαν συγκροτήσαντες καὶ ἐπιτροπὴν πρὸς συλλογὴν ἔργων εἰγένεις τρόφιμοι τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου ἐπὸ τὰν προεδρείαν τοῦ δοχειεπιτκόπου Χαλκίδος κ. Χριστοφόρου, γραμματεύοντος τοῦ κ. Ἀριστείδου Τρίκη, οἱ Κέριοι Ἀριστείδης Κιάπτε, Γεώργ. Ἀντωνόπουλος, Κωνσταντίνος Γραμματικόπουλος, Ἀθανάσιος Μαπιγεωργίου, Γεώρ. Βάφας, Σίμων Ἀποστολίδης καὶ Φιλοποίην Παρασκευαΐδης, διστις ἀνεδέχθη καὶ τὸ βάρος τοῦ ταμίου. Εέχαριστῷ αὐτοὺς προθυμηθέντας οὕτως εἰγένως νάποδόσωσιν τὶς τὸ πανεπιστῆμιον τὰ τροφεῖα.

Πρὸς κανονισμὸν τῶν ἀγώνων τούτων ἐπέλιπεν ὁ χρόνος. Ἡ σύγκαπτος πρὸ τὸν ἀποφασίσην δημοσικῶς περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν ἥθελησε νάκούσῃ καὶ τὸν σχολῶν τὸν γνῶμην. Ἀπάντησεν ἡ θεολογικὴ καὶ ἡ ἱατρικὴ σχολὴ. Ἡ ἱατρικὴ σχολὴ ἀπεφάνθη ὅπως γίνεται διαγωνισμὸς προφορικῶς μεταξὺ τῶν διδακτόρων τῶν λαβόντων ἀνωτέρους βαθμοὺς εἰς τὰς διδικτορικὰς ἐξετάσεις, ὁ δὲ ἐπιτυγχάνων εἰς αὐτὸν λαμβάνῃ τὸ χιλιόδραχμον γέρας.

Προκαλέσας τὸν παρὰ τοῦ κ. Ζάπτα ιδρυτικὸν ἀγώνων ἀπέδεκα εἰς τὸν δι' αἴτῶν παρασκευὴν ἐπιστημονικῶν ἔργων. Ἡ γνώμη μου ἔχει οὕτως κατ' ἑτοῖς ἐκάστη σχολὴ πρέπει νὰ θέτῃ ἐπιστημονικὸν ζητημα πρὸς λέσιν δι' ἔρεινης κατὰ τὸ πλεῖστον πρωτοτόπου, γινομένης ἐν τοῖς ἡμετέροις φροντιστηρίοις καὶ ἐργαστηρίοις, τὸν δὲ ἡμέραν τῆς ἐπισήμου ἐγκαταστάσεως τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν. ὁ μὲν ἀποχωρῶν πρύτανις νάγγελλῃ τὰ ὄντα τῶν βραβευομένων, δὲ ἀναλαμβάνων τὰν ἀρχὴν πρύτανις νάπαγγελλῃ νέα ζητήματα πρὸς λέσιν. Διὰ τῆς πικοτίμου καὶ πρακτικῆς, ὡς πρέπει, διαχειρίσεται τῶν ἀγώνων τούτων τὰ διαγωνίσματα θέλοντι χρησιμεύσην, οὐχὶ πρὸς βράβευσιν τῶν πλείσταν ἀποστηθίζοντων, ἀλλὰ τῶν παρεχόντων μαρτύρια, ὅτι κατέχουσι τὴν μέθοδον τῶν ἐπιστημονικῶς ἐργάζεσθαι καὶ ἐρευνᾶν. Οὗτο δὲ τὸ ἡμέτερον πανεπιστῆμον θέλει συντελέσην εἰς μόρφωσιν ἐπιστημονικῶν ἔργων, εἴ τοι ταχέως θὰ ιδωμεν αὖτε εὔδοκιμον καὶ ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ παραγωγῇ.

Τπάρχουσι γενναιοὶ χορηγοί, πιστεύω δὲ ὅτι καὶ ἄλλοι θὰ προστεθῶσιν εἰς αὐτούς, ὅταν κατανοθῇ ἀρκούντως ἡ χρησιμότης τῶν τοιούτων ἀγώνων. Αἱ ἀκαδημαϊκαὶ ἀρχαὶ ἀς ὑμαλίσωσι καὶ ἀς λειάνωσι τὸ στάδιον καταλλήλως πρὸς τὰ ἡμέτερα δὲν θὰ λείψωσιν οἱ ἀθληταί. Ἀς ποδηγετῶσι δὲ οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι τοὺς φιλοτίμους ἀγωνιστάς, παρασκευάζοντες καὶ ἀσκοῦντες αὐτοὺς πρὸς τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν, τρέποντες τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, εἰς δὲν εὐεπίφορος ἡ νεότης, ἐπὶ τὰ κύρια καὶ οὐσιώδη, ἔξαλτοντες τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς πανεπιστημιακῆς νεότητος ἐπὲρ τῆς ἐπισήμης καὶ τοῦ καλοῦ καὶ πείθοντες αὐτήν, ὅτι δὲν δύναται νάποθη πολίτης ἀγαθὸς καὶ τῷ πατρίδι χρήσιμος ὁ ἀποτυχῶν ὡς ἀκαδημαϊκὸς πολίτης. Αἱ ἀναμφισβήτητοι ἀρεταὶ τῆς ἀκαδημαϊκῆς νεολαίας, ἃς καὶ ὡς πρύτανις ἔλαβον πολλαπλῶν εἰκασίων νὰ ἐκτιμήσω, ἃς καλλιεργοῦνται προσποκότες καὶ τὰ χ' αἲρειν ἐσετ' αὐτὸν ον.

Ἐπιτελέσας, Κέριοι, τὸ θεσμὸν καθῆκον ὡς πρύτανις τοῦ ἔθνικοῦ πανεπιστημίου ἀσυένως παραδίδω καὶ ἐπισήμως τὴν πρυτανείαν εἰς τὸν ἀξιότιμον καθηγητὴν τῆς Φαρμακολογίας κ. Θ. Ἀφεντούλην.

© 2006-2010 ΕΓΓΡΑΦΑ

ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΤΟΝ ΕΞΕΤΑ-
ΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΦΗΓΕΣΙΑΣ.

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣ-
ΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΨΗΦΕΣΙΑΣ.

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Πρὸς τὴν πρωτανεῖαν τῶν Ἰεθν. Πλανεπιστημάτων.

© 2006-2010 ΕΚΠΑ

Κύριο Πρότατο

Λαμβάνομεν τὴν τυπὴν γὰρ επωνυμίων φόρο ἐγκατέστωτος τὴν ἀσθεναρίαν τῆς οὐκ τὰς αἰροῦσις σπουδασίους ἐπιφρονήσεως περὶ μεταβολῆσισι τῶν τρόπων τῶν διδακτορικῶν ἔξτασεων, ἵτις ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Δημο-
λῆς τῆς 31 παρελθόντος επιβλήθησε ἡπ̄ αὐτῆς καὶ αειτηθεῖσα ἐν-
χρίθη διορθώσως.

Ἐν Ἀθηναῖς τῇ 18 Φεβρουαρίου 1887.

Ο τῆς νομικῆς σχολῆς κορυφήτωρ
Κ. Ν. ΚΩΣΤΗΣ.

Τὸ ἅπειρον 19 Μαΐου 1842 Β. Δ. περὶ ἔξετάσεων τῶν φοιτητῶν τῶν
Θυναροῦ πανεπιστημάτου τρισποποιεῖται. Φῶς ἔξης.

Ἀρθρον 1.

Διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Νομικῆς Σχολῆς ὑρίζονται δύο ἔξετάσεις,
ῶν ἡ μὲν πρώτη εἰνε μόνον προφορικὴ ἡ δὲ δευτέρα καὶ ἔγγραφας καὶ
προσφορική.

Ἡ πρώτη τῶν ἔξετάσεων τούτων περιλαμβάνει 1) τὸ φυσικὸν δίκαιον
2) τὴν ιστορίαν καὶ τὰς εἰσηγήσεις τῶν Ρωμαϊκῶν δικαίων 3) τὸ συν-

ταγματικὸν δίκαιον καὶ τὸ διεθνὲς δίκαιον 4) τὴν πολιτικὴν σίκουροιαν
5) τὸ διοικητικὸν δίκαιον.

Ἡ δευτέρᾳ ἔξετάσεις περιλαμβάνει 1) τὸ ἀστικὸν δίκαιον τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Βυζαντίνων 2) τὸ νεώτερον ἀστικὸν δίκαιον τῆς Ἑλλάδος 3) τὴν πολιτικὴν δικαιομάτων 4) τὸ ποινικὸν δίκαιον ὁ) τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον 6) τὸ κανονικὸν δίκαιον.

Ἄλι γραπταὶ ἔξετάσεις περιορίζονται εἰς τὸ ἀστικὸν δίκαιον, τὴν πολιτικὴν δικαιομάτων καὶ τὸ ποινικὸν δίκαιον.

"Ἄρθρον 2.

Ἡ ἔξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ἐκατέρας τὸν δύο ἀνωτέρω ἔξετάσεων ἀποτελεῖται ὑπὸ τῶν διδασκόντων τὰ κατ' αὐτὴν ἔξεταζόμενα μαθήματα καθηγητῶν· προεδρεύεται δὲ ἡ μὲν περιλαμβάνουσα τὸν κοσμήτορα ἐπιτροπὴ ὑπὸ τούτου, ἡ δὲ ἐτέρα ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν παρόντων καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Ἐκατέροις τῶν ἐπιτροπῶν τούτων λογίζεται ἐν ἀπορτικῷ γάρ τοι ὅταν παριστανται ὅλα τὰ μέλη αὐτῆς, δύναται ἐν τούτοις ὁ δεδικαιολογημένως κωλυόμενος καθηγητής, ἀναφέρων τὸ κάλυπτον ἀρχιρρώτης εἰς τὸν προεδρεύοντα, γὰρ διορίση ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς σχολῆς ἐκτὸς διμοι τῶν μελῶν τῆς ἔξεταζούσης ἐπιτροπῆς.

"Ἄρθρον 3.

Καθ' ἐκατέροις ἔξετασιν ἔκχοστος τῶν ἔξεταστῶν ἔξετάζει ἐπὶ τοῦ ἀνατομεμένου αὐτῷ μαθήματος δίκαιοιούμενος νὰ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὑπὸ ἔξετασιν μαθημάτων.

Μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς ἔξετάσεως ἔκστος ἔξεταστῆς ἀπορρίνεται διὰ μίας φύρου περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ ἐπιτυχίας τοῦ ἔξετασθέντος καθ' ὅλη τὰ ἔξετασθέντα μαθήματα· σημαίνεται δὲ ὡς μὲν βαθμὸς «ἄριστα» διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 4, ὁ βαθμὸς «λίγαν καλά» διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 3, ὁ «καλῶς» διὰ τοῦ 2, ὁ «μετρίως» διὰ τοῦ 1 καὶ ὁ «κακῶς» διὰ τοῦ 0.

"Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν πρώτην τῶν ἀνωτέρω ἔξετάσεων οἱ φοιτηταὶ εἰσὶ δεκτοὶ μετὰ ἀκρότεσσιν νομίμως πιστοποιουμένων διὰ τοῦ εἰσιτηρίου αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔξαρμηνιῶν ἀκαδημαϊκῶν, καὶ πιστοποιήσων τῶν διδασκόντων καθηγητῶν, ὅτι ἡκοαὐθητησκον κατὰ ταύτας τὰ ἔξεταστά μαθήματα.

Μόνον μετὰ παρέλευσον μᾶλις πλήρους ἔξαρμηνικῆς ἀπὸ τῶν πρώτων ἔξετάσεων εἰσὶν οὗτοι δεκτοὶ εἰς τὰς δευτέρας ἔξετάσεις 1) ἐπὶ πιστο-

ποιήσει φοιτήτων κατὰ τὴν ἔξαρμηνικῶν ταύτην καὶ ἀκροάστεος κατὰ τὴν τετραστὴν αὐτῶν φοιτησιν τῶν ἔξεταστέων μαθημάτων 2) ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐνδιεκτικοῦ ἐπισήμου φέροντος τὴν ὑπογραφὴν τοῦ προεδρεύοντος κατὰ τὴν πρώτην ἔξετασιν καθηγητοῦ, ὅτι ὑπεβλήθησαν εἰς τὰς πρώτας ἔξετάσεις καὶ ἔτυχον ἐν αὐταῖς κατὰ τὸ οὐκεῖον πρακτικὸν τούλαχιστον τοῦ βαθμοῦ «μετρίως».

"Ἄρθρον 5.

Τὸν δευτέρων προφορικῶν ἔξετάσεων προγείται ἡ Ἕγγραφος δοκιμασία· κατὰ ταύτην διδούνται τοις ἔξεταζομένοις ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων καθηγητῶν διο τέλεσται ἡ ἔκστος ἔξεταστέου κατὰ τὸ τελευταῖον ἑδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 μαθήματος· εἴ τῶν δύο τούτων θεμάτων ὁ ὑποψήφιος εἴνε ὑπόχρεος νὰ πραγματευθῇ τὸ ἐν, κατ' ιδίαν ἐκλογήν, Ἕγγραφος ἐν διαρκεὶ παρουσίᾳ τοῦ κοσμήτορος ἡ τοῦ διορίζομένου ὑπὸ αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς, ἐντὸς χρόνου δύο ὥρων, ἐντὸς αθλιότητος τοῦ πανεπιστημίου. Τὴν ἐπὶ τοῦ ἑπτάμετρος ἀπέντησιν ὁ ὑποψήφιος παραδίδει τῷ ἐπιβλέποντι καθηγητῇ ἕντος φακέλλου κεκλεισμένου καὶ φέροντος ἐπιγεγραμμένον τὸ θυμόκαλον αὐτοῦ καὶ τὸ μάθημα. Ο ἀριθμὸς τῶν συγχρόνων Ἕγγραφων ἔξεταζομένων δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τοὺς ἑξ. Πληροῖσι τημειώσεσιν ἡ βιομήτωπων βιβλίων ἐκτὸς τῶν κειμένων τῶν νόμων δὲν ἐπιτρέπεται τοῖς ἔξεταζομένοις.

Μετὰ τὴν περάτωσιν τῶν Ἕγγραφων ἔξετάσεων οἱ ἐπιβλέποντες καθηγηταὶ παραδίδουσι τοὺς εἰρημένους φακέλλους τῇ σχολῇ, ὅπις ἐν συνδριάσει μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀπαντήσεων τῶν ὑποψήφιοιν ἀποφασίζει κατὰ πλειονόψηρίαν, ἀν ὁ ὑποψήφιος εἴνε παραδεκτός, εἰς τὰς δευτέρας προφορικὰς ἔξετάσεις, ἡ ἀν δρειδὴ πρὸ τούτου νὰ ὑποβληθῇ εἰς νέαν Ἕγγραφον δοκιμασίαν μετὰ χρόνου οὐχὶ ἀλάσσονα τῶν ἐξ απηνῶν.

Κατά τε τὰς πρώτας καὶ τὰς δευτέρας προφορικὰς ἔξετάσεις μέρος τῆς εἰς τὰ διοικητικὰ δίκαια δίκαιων δένεται τὸν Ἀριθμόν της τῶν ἀνώτερων τοῦ ἡμίσεως λογίζεται ἐν τῷ ἀλιτρῷ βαθμῷ ὡς μονάς· ηλάσμα κατώτερον τοῦ ἡμίσεως λογίζεται ἐν τῷ ἀλιτρῷ βαθμῷ ὡς μονάς· ηλάσμα κατώτερον τοῦ ἡμίσεως δένεται συνυπολογίζεται.

"Ἄρθρον 6.

Εἰς ἔξεντασιν τοῦ ὄλικοῦ βαθμοῦ τῶν πρώτων ἔξετάσεων τοῦ ὑποψήφιοιο ἀθλοῦζονται εἰ παριστῶντες τοὺς μερικοὺς ἀπονεμηθέντας αὐτῷ βαθμοὺς ἀριθμοῖ, τὸ δὲ ἀθροισμα αὐτῶν διαιρεῖται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὰς ἔξετάσεις ἔκεινας ἔξεταστων. Κλάσμα ἀριθμοῦ ἵσου ἡ ἀνώτερην τοῦ ἡμίσεως λογίζεται ἐν τῷ ἀλιτρῷ βαθμῷ ὡς μονάς· ηλάσμα κατώτερον τοῦ ἡμίσεως λογίζεται ἐν τῷ ἀλιτρῷ βαθμῷ ὡς μονάς· ηλάσμα κατώτερον τοῦ ἡμίσεως δένεται συνυπολογίζεται.

Τοις τυχόντος εν τούτοις ένδει μερικοῦ βαθμοῦ «εκπαίδε» ὁ παριστῶν τὸν ὄλικὸν βαθμὸν ἀριθμὸς μετωπεῖ κατὰ μίαν μονάδα· ὃ δὲ τυχόντος βαθμοῦ μερικῶν «εκπαίδε» ὃ ὄλικοῦ βαθμοῦ κατωτέρου τοῦ ἀριθμοῦ 1, ἡτοι εἰλασματικοῦ, ζητεῖ καὶ ἀνωτέρου τοῦ ἕκαστως, εἴναι μετεξεπαίδεσθαι χρονικὸν διάστημα σύγχρονον μᾶλλον ἔξαρτην.

Κατὰ τὰς δευτέρας προφορικὰς ἐξετάσεις ἢ ἀπονεμηθεῖς κατὰ τὰς πρώτας ἐξετάσεις ὄλικος ἀριθμὸς πολλαπλασιάζεται ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μεταχρόντων εἰς τὰς πρώτας ἐξετάσεις καθηγητῶν καὶ τὸ γενόρευν προστίθεται εἰς τοὺς κατὰ τὰς δευτέρας ταῦτας ἐξετάσεις ἀπονεμηθέντας, τὸ δὲ ἀθροισμα διαχορεῖται διὰ τοῦ ὄλου ἀριθμοῦ τῶν ἐξεταστῶν τὸν γενικὸν βαθμὸν, οὐ ἔτυχεν ὁ ὑποψήφιος· κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδαχθεῖς τοῦ παρόντος ἀριθμοῦ λεπτομερῶς ὠρισμένα. Έν τοῖς τῶν δευτέρων ἐξετάσεων πρακτικοῖς μηχανούνται ὁ κατὰ τὰς πρώτας ἐξετάσεις ἀπονεμηθεῖς ἀριθμὸς εἰλημένος ἐκ τῶν πρακτικῶν. Τὸ ἐποπτεύοντα τὸν τε πρώτον καὶ τῶν δευτέρων ἐξετάσεων κοινωνοῦται τοῖς ὑποψήφιοις ὅπό τοῦ καρπήτορος τῆς σχολῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρακτικῶν.

Πιὸς τὰ ἐκατέρας τῶν ἐξετάσεων πρακτικὰ θέλει τίθεσθαι ὁ ὄλικος ἀπονεμηθεῖς βαθμός.

Άρθρον 7.

Εκατος ὑποψήφιος, ἵνα γένη δευτῆς εἰς ἐξετάσεις, ὅφελει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ τάξιστον τοῦ πανεπιστημίου δι' ἐκατέρων ἐξετάσεων παρόντον δραχμὰς 150 λόγω ἀποζημιώσεως τῶν ἐξεταστῶν.

Άρθρον 8.

Πίσχεις τοῦ παρόντος ἀρχετοῦ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1888.

Άρθρον 9.

Αἱ διετάξεις τοῦ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1842 R. Δ. περὶ ἐξετάσεων τῶν φοιτητῶν τοῦ πανεπιστημίου καὶ τῶν ὅπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν διετυπώσεων πέρι τὴν κατὰ τὰς ἐξετάσεων, καθ' ὅσον δὲν προποτοιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος καὶ τὰ κεκανονισμένα περὶ ἐξετάσεως τῶν φοιτητῶν τῆς νομικῆς σχολῆς εἰς τὰ γενικὰ μαθήματα, τυρούνται ἐν πλήρει ἰσχύι.

“Οτι ἀκείνες ἀντίγραφον βεβαιοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1887.

Ο τῆς νομικῆς σχολῆς καθηγητῶς
Κ. Ν. ΚΩΣΤΙΤΣΑΣ.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

“Απαντεῖ τὰ εἰς τὴν Ιατρικὴν ἐξεταστέα μαθήματα διὰ τὸ διδακτορικὸν διπλωματικὸν ἐξετάζονται εἰς τρεῖς περιόδους.

Τὸ παραγενόμενα καὶ ἐξεταστέα διὰ πάντα τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς φοιτητὴν μαθήματα πλὴν τῶν γενικῶν εἶναι.

- 1) Ἀνατομικὴ μετὰ πρακτικῆς δοκιμασίας ἐπὶ πτώμαστος.
- 2) Φυσιολογία.
- 3) Φαρμακολογία.
- 4) Γενικὴ παθολογία καὶ παθολογικὴ ἀνατομία.
- 5) Εἰδικὴ νοσολογία.
- 6) Χειρουργικὴ παθολογία.
- 7) Εγγειατικὴ καὶ ἐπιδεσμολογία μετὰ πρακτικῆς δοκιμασίας.
- 8) Τγενεύ.
- 9) Μητερική.
- 10) Ιατροδικαστική.
- 11) Ιατρικὴ κλινική.
- 12) Χειρουργικὴ κλινική.

Τὰ ἄνω σημειωμένα μαθήματα ἐξετάζονται εἰς τρεῖς ἐξετάσεις, ὡς ἔχει:

Α' ἐξετασεῖς.—Πίνεται διαρκεύοντος τοῦ ἡσυχίας τῆς φοιτητικοῦς, ἥτοι μετὰ τὴν Την ἐγγραφήν, καὶ περιλαμβάνει τὰ ἐξῆς μαθήματα:

- 1) Ἀνατομικήν. — α' διὰ παρασκευάτρατος ἐπὶ πτώμαστος ἐκτελούμενον ἐντὸς φρισμένου χρόνου ὅπό την ἐπιτήρησον τοῦ σκεισοῦ καθηγητοῦ. — β' Ηερυγγραφὴ διὰ ζώσης τῆς παρασκευασθείσης χιώρας. — γ' Ηροφορικὴ λόσις ζητήματος ἀνατομικῆς.
- 2) Φυσιολογίαν. — Ηροφορικὴ λόσις ζητήματος.
- 3) Φαρμακολογίαν. — α' Ἀναγνώρισις φαρμάκων. — β' Ηροφορικὴ λόσις ζητήματος. — γ' Ἀναγραφὴ συνταγῶν.

Β' ἐξετασεῖς.—Πίνεται διαρκοῦντος τοῦ ἡσυχίας τῆς φοιτητικοῦς, ἥτοι μετὰ τὴν Την ἐγγραφήν. Περιστρέφεται δὲ εἰς τὰ ἐξῆς μαθήματα:

- 1) Γενικὴν ἀνατομίαν καὶ παθολογικὴν ἀνατομίαν. — α' Ηροφορικὴ λόσις ζητήματος. — β' Ηερυγγραφὴ παθολογικοῦ ἀνατομικοῦ παρασκευάτρατος.

- 2) Ειδικήν νοσολογίαν. — Προφορική λύσις ζητήματος.
- 3) Χειρουργικήν παθολογίαν. — Προφορική λύσις ζητήματος.
- 4) Τριμετήν. — Προφορική λύσις ζητήματος.

Γ' έξέτασης. — Γίνεται διαρκοῦντος τοῦ βιου ἔτους τῆς φοιτήσεως, κατά τὸν 11νυ ἐγγραφήν, διαφέρεται δὲ εἰς δύο μέρη ὡς ἔξης:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ. — Διαλαμβάνεται:

- 1) Μακευτικήν. — Θεωρητική καὶ πρακτική λύσις ζητήματος.
- 2) Εγχειριστικήν καὶ ἐπιδεσμολογίαν. — α' Προφορική λύσις ζητήματος. — β' Ἐκτέλεσις ἐγχειρήσεως καὶ ἐπιδέσμου ἐπὶ πτώματος.
- 3) Ιατροδικαστικήν. — α' Προφορική λύσις ζητήματος. — β' Σύντοκες ιατροδικαστικῆς ἐκθέσεως.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. — Διαλαμβάνεται:

- 1) Ιατρικὴν κλινικὴν ἐν τῷ νοσοκομείῳ.
- 2) Χειρουργικὴν κλινικὴν, φοιτήσεως.

Η καθ' ἔξαρτην ἀνανέωσις τοῦ εἰσιτηρίου εἶναι ὑποχρεωτική μέχρις ἀποπερατώσεως τῶν ἔξετάσεων.

Οὐδενὶ φοιτητῇ ἐπιτρέπεται ἡ ἀνανέωσις τοῦ εἰσιτηρίου αὐτοῦ διὰ τὴν 9ην 11ην καὶ ἐγγραφήν, ἢν μὴ ὑποβάλῃ ἐνδεικτικὸν δηλοῦν τὴν δοκιμασίαν αὐτοῦ μετ' ἐπιτυχῆς ἀποτέλεσματος εἰς τὴν πρὸ τῆς μηνοκονεύμένης ἐγγραφῆς ὑποχρεωτικὴν ἔξέτασιν.

Οπως φοιτητὴς γεινὴ δεκτὸς εἰς μὲν τὴν

Α' ἔξέτασιν ὄφελει νὲ ὑποβάλλῃ περὶ τούτου αἰτησιν εἰς τὸν κοσμήτορα τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς ἐπισυνάπτων

1) τὸ εἰσιτήριον αὐτοῦ ὅρεον τὴν ἀνανέωσιν εἰς τὴν 7ην ἢ 8ην ἐγγραφήν.

2) Τὰς ὥρας τοῦ Αὔριον 11 τοῦ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1886 Β. Δ. περὶ κακονισμοῦ τοῦ ἀνατομικοῦ θρυντιστηρίου ἀπόδειξεις διετοῦς περὶ τὰ ἀνατομικὰ ἀποτέλεσματα.

Τὰς ἀποδειξίες ἐκρύσσεις τῶν διδαχθέντων τῆς ἐπιστήμης μαθημάτων κατὰ τὸν παραδίδοντα τῆς φοιτήσεως αὐτοῦ χρόνον καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρεωτικῶς ὀριζομένων.

1) Τὸ ἐνδεικτικὸν τοῦ Κοσμήτορος τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς ἐνδεικνύον τὸ μετ' ἐπιτυχίας καὶ κατ' ἀλλαγὴν ὅρον διὰ τοῦ βεβίου **Καλώδιον σημανθύμενον** ἀποτέλεσμα τῆς δοκιμασίας τοῦ ὑποψηφίου εἰς τὰ γενικὰ μαθήματα.

2) Ἀπόδειξις τοῦ ταχίου τοῦ Πανεπιστημίου δηλωσαν, ὅτι ὁ ὑποψηφίος

φις κατέβαλε τό τι παράδολον τῶν ἔξετάσεων καὶ τὴν δεπάνην διὰ τὸ ἐνδεικτικόν.

Εἰς δὲ τὴν Β' ἔξέτασιν ὄφελει νὲ παρουσιάσῃ ἐγκλείστως, εἰς τὴν πρὸς τὸν Κοσμήτορον τῆς ιατρικῆς σχολῆς αἴτησιν αὐτοῦ.

1) Τὸ εἰσιτήριον αὐτοῦ ἐμφανίνων τὴν ἀνανέωσιν εἰς τὴν 9ην ἢ 10ην ἐγγραφήν.

2) Τὸ ἐνδεικτικόν τοῦ κοσμήτορος τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς τεκμηριωδῶν τὸ μετ' ἐπιτυχίας ἀποτελέσματα τῆς δοκιμασίας εἰς τὴν Α' ἔξέτασιν.

3) Ἀπόδειξις ἀχροάτως τῶν κατὰ τὸν μεταξὺ τῆς Α' καὶ Β' ἔξετάσεως χρόνον διδαχθέντων μαθημάτων καὶ ιδίως τῶν κλινικῶν.

4) Ἀπόδειξιν τοῦ ταχίου τοῦ Πανεπιστημίου περὶ καταβολῆς τοῦ νεομισμένου παραδίδοντος ἔξετάσεων καὶ δεπάνης ἐνδεικτικῶν.

Εἰς δὲ τὴν Β'. ἔξέτασιν ὄφελει νὲ παρουσιάσῃ ἐγκλείστως ἐν αἴτησι πρὸς τὸν Κοσμήτορον.

Διὰ μὲν τὸ πρῶτον μέρος αὐτῆς:

1) Τὸ εἰσιτήριον δηλοῦν τὴν ἀνανέωσιν εἰς τὴν 11ην καὶ 12ην ἐγγραφήν.

2) Τὸ ἐνδεικτικόν τοῦ κοσμήτορος τῆς Ιατρικῆς Σχολῆς περὶ τοῦ ἐπιτυχίας ἀποτελέσματος τῆς δοκιμασίας εἰς τὴν Β' ἔξέτασιν.

3) Ἀπόδειξις ἀχροάτως τῶν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ, Ἀστυκλινικῇ καὶ λοιποῖς νοσοκομείοις διδασκομένων κλινικῶν θεοταῖσιν ὅτι ὁ ὑποψηφίος κατὰ τὸν χρόνον τῶν επουδῶν αὐτοῦ παρέλαβεν εἰς ἐκάστην μὲν ἐν τῷ δημοσιτικῷ νοσοκομείῳ κλινικὴν ἢντα ἐν τούλαχιστον ἀσθενῆ, εἰς δὲ τὴν ἀστυκλινικὴν πλείστας τῶν δύο, ὃν τὴν νόσον παρηκολούθησε συντάξεις καὶ τὰς ἐπὶ τούτῳ πλήρεις ιστορίας. Ηρός δὲ καὶ ἀπόδειξιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Μακευτηρίου, ἵνα παρεστάθη εἰς δύο τούλαχιστον τοκετούς ἐν τῷ μακευτηρίῳ.

4) Ἀπόδειξιν τοῦ ταχίου τοῦ Πανεπιστημίου περὶ καταβολῆς τοῦ νεομισμένου παραδίδοντος ἔξετάσεων.

Διὰ δὲ τὸ Β' μέρος:

1) Λίτησιν περὶ τούτου.

2) Τὴν ἐναίσιμην διατριβήν.

3) Ἀπόδειξιν τοῦ ταχίου τοῦ Πανεπιστημίου περὶ καταβολῆς τοῦ παραδίδοντος ἔξετάσεων τῆς διὰ τὴν ἐναίσιμην διατριβήν καὶ τὸ διδακτορικὸν διπλωματικόν.

Τὰ ἀκόστατα ὅπερ τοῦ ὑποψηφίου ὑπενθαλλόμενα ἐνδεικτικὰ ἔξετάσεως

καὶ εἰσιτηρίου Πανεπιστημίου ἐπιστρέφονται αὐτῷ ἀμέσως μετὰ τὸ πέρας τῆς ἔξετάσεως, ἡς ἔνεκα ὑπεδήλωσαν τῷ Κοσμητεῖ, κρατουμένων ἀντιγράφων ἐπικεκυρωμένων ὑπὸ τοῦ Κοσμήτορος εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Σχολῆς.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἀποπεράτωσιν τοῦ μέρους τῆς δ' ἔξετάσεως ὁ ὑποψήφιος μένει Ἐλεύθερος νὰ παρουσιασθῇ ὅπότε ἂν προσιρῆται διὰ τὴν δοκιμασίαν τοῦ δευτέρου μέρους, ὑποβάλλον σὺν τῷ ἐπὶ τούτῳ δηλώσει εἰς τὸν Κοσμητοῦ καὶ τὴν ἐναίσιμην διετροφὴν ἐπὶ θέματος κατ' ἔκλογὴν οὐχὶ συντομοτέρων ἐνὸς τυπογραφικοῦ φύλλου ἐκ τῶν γραμμῶν ἐκάστης.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἐναίσιμου διατροφῆς χρίσις γίνεται ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ, εἰς τὸ μάθημα τοῦ ὄποιου ἀνάγεται τὸ θέμα κατῆς. Πρὸς τοῦτο πέμπεται ὑπὸ τοῦ κοσμήτορος εἰς τὸν ἀρμόδιον καθηγητήν, ὃς τις ἕντος 3 ἡμερῶν κατ' ἀνάτατον ὅρον ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ τῷ κοσμήτορι σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ χειρογράφου τὴν γνώμην αὐτοῦ. Ταῦτη ἡ ἐναίσιμης διατροφῆς ἀποδειχθῆ ὑποβολήματα μετὰ τὴν εἰς τὸ διδακτορικὸν ἀξιωματοθέτησιν, ὁ συγγραφεὺς καταδιώκεται ποινικῶς, ἢντα δὲ ἐπιληροὶ τοὺς κεκανονισμένους ὅρους ἐπιστρέφεται πέρης συμπλήρωσιν.

Ἡ δημοσίευσις τῆς ἐναίσιμου διατροφῆς εἶναι προσιτετική. Ἡ σχολὴ ὅπωσδήποτε οὐδέλλως εὑθύνεται διὰ τὸ περιεχόμενον τῆς διατροφῆς.

Καὶ δὲν συνεπάγεται μὲν ἡ διατροφὴ ἀπόρριψιν ἐπὶ ἀνεπιτυχεῖ συντάξει αὐτῆς, ἐπάγεται ὅμως ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσεις αὐξῆσιν τοῦ ἐν τῷ διπλώματι βαθμοῦ.

Εἰς ἐκάστην ἔξετασιν λαμβάνουσι μέρος μόνον εἰ διδάσκουντες τὰ μαθήματα εἰδικοὶ καθηγηταί. Ὅπουχρεοῦται δὲ νὰ παρεμφίσκονται ἀπόντες οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἔξεταστικὴν ἐπιτροπὴν καθηγηταὶ ἀνελλιπῶς ἀπὸ τῆς ἡχῆς μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἔξετάσεως. Προεδρεύει ὁ ἀρχαιότερος τὸν διαρισμὸν καθηγητῆς, ἐκτὸς ἂν τυγχάνῃ ὁ κοσμήτωρ καὶ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, διετοδικαίως προεδρεύει οὗτος. Ἀν εἰς τὸ μάθημα ὑπάρχωσι διοῦ οἱ πλειονες καθηγηταί, καλούνται ἐν περιτροπῇ ὥς ἔξετασται.

Ο κοσμήτωρ ἔριζε τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἔξετάσεως. Ὅς καὶ τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ἐπιτροπὴν καθηγητάς, εἰδοτοιεστὶ δὲ αὐτοὺς πρὸ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων.

Κωλυομένου τυχαίως ἐνὸς τῶν ἔξεταστων, ἡ ἔξετασις ἀναβάλλεται· ἡ ἔξετασις ἀρχεται ἀμφὶ ὡς ἀπαντεῖς οἱ ἔξετασται καθηγηταὶ συνθίσωσιν.

Ἐπὶ δεδικαιολογημένου διαρκοῦς κωλύματος καθηγητοῦ, ὑπάρχοντες γάρ, εἰς δὲ διδάσκαλον μάθημα, δρίζεται ἐφ' ὅσον διαρκεῖ τὸ κωλύμα ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ ὃν ἀν Κύπρον ὑποδείξει ὁ κωλυόμενος καθηγητής, εἰδοτοιεστὶ δὲ περὶ τούτου ὑπὸ τοῦ καστροῦ ἐπισήμως τρεῖς τοιλάγυστον ἡμέρας πρὶν τῆς πρωτης συνεδριάσεως εἰς ἔξετασιν, εἰς ἣν οὐδὲ λίθιον μέρος.

Δέν ἐπιτρέπεται πλείους τῶν 4 υπογράμμων νὰ ἔξετάζωνται ἐν τῷ αὐτῇ συνεδρίασει τῆς ἔξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

Δι' ἐκάστην ἔξετασιν καὶ δι' ἔκαστον ἔξεταζόμενον τρεῖται ίδιον πρωτόκολλον, ἐν ὧ σημειώνεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑγροφορίας καὶ τὸ πόρισμα τῆς βαθμολογίας καὶ προσυπογράψεται ὑπὸ τῆς ἔξεταστικῆς ἐπιτροπῆς. Επὶ τῷ θίσται τοῦ πρωτοκόλλου τούτου ἐκδίδεται ὁ κωμήτωρ τὰ αἰκατον πιστοποιητικά.

II ψηφοφορίας σίς τὴν βαθμολογίαν τῶν ἔξετάσεων εἴναι μυστικὴ διεργασίαν διὰ σοχιών **Λευκῶν**, **κυνηγῶν**, καὶ **έρυθρῶν**, ἵνα ἡ ἀξία ἔχει ὡς ἔξης:

Λευκὴ = **Αριστα**

Κυνή = **Καλῶς**

Έρυθρὴ = **Κακῶς**.

Εἰς πᾶσαν ἔξετασιν εἴτε ἀπὸ 3 εἴτε ἀπὸ 4 ἀπαρτίζομένην μαθημάτων μία σφαίρα κατ' θλάχυστον ἔρυθρὴ συνεπίγεται ἀπόρριψιν, αὐτη δὲ ὀρίζεται ἐπὸ τῆς ἔξεταστικῆς ἐπιτροπῆς εἴτε δι' ἔξαρτην εἴτε δι' ἐν ὅλον ἔτος. Εἰς τὴν τελευταῖνην δὲ ταύτην περίπτωσιν ὁ ἀπορριψίας ὑποχρεοῦται νὰ ἀρρασθῇ ἐκ νέου τῶν μαθημάτων, ὅπερ πιστοποιηθεσται διὰ τῆς ἐπαναληπτικῆς ἐγγραφῆς ἐν τῷ εἰσιτηρίῳ καὶ διὰ νέων ἀποδείξεων.

Βαθμὸς ἐν τοῖς ἐνδικτικοῖς τῶν καθ' ἔκαστον ἔξετάσεων καὶ ἐν τῷ διδακτορικῷ διπλώματι ὀρίζεται καὶ ἀναγράφονται ἐκάστοτε οἱ ἔξης: **Άριστα**, **Λευκὴ καλῶς**, **Καλῶς**.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς βαθμολογίας ἐν τῆς διαλογῆς τῶν σοχιών εἰς τὰς καθ' ἔκαστα ἔξετάσεις ὀρίζεται ὡς ἔξης:

Οι βαθμοὶ σημαίνονται δι' ἀριθμῶν. **Άριστα** = 4, **Λευκὴ καλῶς** = 3, **Καλῶς** = 2. Πινεται τὸ διθροισμα τῶν ἀριθμῶν κριθῶν τῶν ἀντιστοιχούντων εἰς τὰς σοχιάς ἀριστα, λιαν καλῶς καὶ καλῶς τὸ διθροισμα τοῦ δικαιοσύνης διὰ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἔξεταζόμενων εἰς ἐκάστην ἔξετασιν μαθημάτων, οὗτοι εἰς τὴν Α' ἔξετασιν διὰ τοῦ 3, εἰς τὴν Β' διὰ

τοῦ 4 καὶ εἰς τὴν Γ' διὰ τοῦ 5, τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως ὅρίζει τὸν βαθύὸν τῆς μερικῆς έξιτάσεως καὶ τὸ μὲν 2-2 1/2 (καὶ τοῦ ἡμίσεως περιλαμβανομένου) ισοῦται τῷ Καλῷ, τὸ δὲ 2 καὶ κλέψυδρα μεγαλεῖτερον τοῦ 1/2 ἔως 3 καὶ 1/2 (καὶ τοῦ ἡμίσεως περιλαμβανομένου) ισοῦται τῷ λίαν καλῷ, τὸ δὲ τέλος 3 καὶ κλέψυδρα μεγαλεῖτερον τοῦ 1/2 ἔως 4 ισοῦται τῷ ἀριστᾷ.

Τὸ δὲ γενικὸν ἀποτέλεσμα μετὰ τὸ σθός καὶ τοῦ Β' μέρους τῆς Γ' έξιτάσεως διὰ τὸν βαθὺὸν τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος ἐξάγεται κατὰ τὸν αὐτὸν ως καὶ ἄνω τρόπον καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ τῶν βαθυμῶν πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς ἀριθμοὺς ἀναλογίᾳ, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν τριῶν έξιτάσεων ἀθεοίζομένων καὶ τοῦ ἀθροίσματος διαιρουμένου διὰ τοῦ 3.

'Ο αὐτοὶς ἐξαγορᾷς βαθύὸς διὰ τὸ διδακτορικὸν δίπλωμα, ἐὰν ἢ ἐπὶ τῆς ἑναυτικοῦ διατριβῆς κρίσις εἶναι ἀριστή, καθέχεται κατὰ μίκη βαθμοῦ.

'Ο γρόνος τῆς δοκιμασίας δι' ἐκάστην έξιτασιν ὥριζεται ως ἐξῆς :

Α'. ἐξέτασις. — 1. Διὰ τὸ ἀνατομικὸν παρασκευασμάτων 3-4 ώραι.

2. Διὰ τὴν περιγραφὴν διὰ ζώου τῆς παρασκευασθείσας γάρων κατὰ ἀνάτατον ὥραν 20'.

3. Διὰ τὴν προφορικὴν λύσιν τοῦ ἀνατομικοῦ ζητήματος 20'.

4. Διὰ τὴν φυσιολογίαν 20'.

5. Διὰ τὴν ἀναγγώρισιν φρεμάκων, προφορικὴν δοκιμασίαν, φρεμακολογίαν καὶ ἀναγραφὴν συνταγῶν 30'.

'Ἐν ὅλῳ προφορική δοκιμασίᾳ κατὰ ἀνάτατον ὥραν ὥρα 1 καὶ 40'.

Β'. ἐξέτασις. — 1. Διὰ τὴν προφορικὴν δοκιμασίαν τῆς γενικῆς Παθολογίας 20'.

2. Διὰ τὴν ἐπὶ παθολογικοῦ παρασκευασμάτος δοκιμασίαν 20'.

3. Διὰ τὴν προφορικὴν δοκιμασίαν τῆς Εἰδικῆς Νοσολογίας, τῆς χειρουργικῆς Παθολογίας καὶ τῆς ὑγιεινῆς ἡνὸς 20'.

'Ἐν ὅλῳ ὥρᾳ 1 καὶ 40'.

Γ'. ἐξέτασις. — ΜΕΡΟΣ Α'. — 1. Διὰ τὴν πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν δοκιμασίαν τῆς Μαιευτικῆς 30'.

2. Διὰ τὴν προφορικὴν τῆς Ηγχειριστικῆς 20'.

3. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔγχειρήσεως καὶ ἐπιδέσμου 30'.

4. Διὰ τὴν προφορικὴν τῆς Ιατροδικαστικῆς 20'.

5. Διὰ τὴν σύνταξιν ιατροδικαστικῆς ἐκθέσεως 30'.

'Ἐν ὅλῳ ὥραι 2 καὶ 10'.

ΜΕΡΟΣ Β'. — Τὸ μέρος τοῦτο, ἵνα ἡ τῆς Ιατροκῆς καὶ χειρουργικῆς κλινικῆς ἔξτατης διαρκεῖ κατ' ἔλαχιστον 5 καὶ κατ' ἀνώτατον 8 πλήρεις ἡμέρας. Οἱ ἀριθμοὶ τῶν κλινικῶν καθηγητῶν παραχωροῦσιν ἐν τῷ νοσοκομείῳ ἀνὰ ἓνα ἀριθμούς παθολογικῶν καὶ χειρουργικῶν εἰς ἔκαστον ὑποψήφιον· οὗτος ὁφείλει ἐπὶ 4—7 ἡμέρας νὰ παρακολουθῇ τὸν ἀριθμούς παθολογικῶν εἰς τὸν ἀπαξίην ἐν ἀνάγκῃ, καὶ διεῖ διήμερας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀριθμοῦ καθηγητῶν συντάξεων λεπτομερῆ ιστορίαν τῆς νόσου, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀναγραφείσης θεραπείας καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου καὶ τὸ περιγενόμενον τῆς νεκροτομῆς. Μετὰ τὰ πέρας τῆς τοιαύτης τοῦ πάσχοντος ἐπισκέψιας δίδοται τῷ ὑποψήφιῳ 24 ώρῶν προθεμάτικά πρὸς σύνταξιν καὶ ἀνάλυσιν τῆς ιστορίας, για μετὰ τοῦτο παραδίδει εἰς τὸν ἀριθμὸν καθηγητήν. Οὗτος δὲ παρενομάζει ταῦτα εἰς τὴν σχολὴν ως τάχιστα καλουμένην εἰς συνεδρίειν, ὃ δὲ ὑποψήφιος ἀναγνώσκει αὐτὴν καὶ ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἀπειθυνομένας αὐτῷ ἔρωτάσεις καὶ παρατηρήσεις.

Μετὰ τὰ πέρας τῆς τοιαύτης ἐνώπιον τῆς σχολῆς δοκιμασίας, ἡ σχολὴ ἐπὶ τῇ μυστικῇ ψηφοφορίᾳ τῶν ἀριθμῶν καθηγητῶν καὶ μετὰ τὴν δικλογὴν τῶν ψήφων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τῆς Γ'. έξιτάσεως προβείνει κακλεισμένων τῶν θυρῶν εἰς τὸ δίλογὸν ἐξαγόμενον διὰ τὸν ἐν τῷ διπλώματι βαθύον, συντάσσεται τὸ περὶ τούτου πρωτόκολλον, ὃπερ ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ κασμήτορος καὶ τῶν καθηγητῶν. 'Ο κομῆτος δὲ τότε ἀνακοινοῖ ἐνώπιον τῆς σχολῆς τοῖς ὑποψήφιοις τὸ ἀποτέλεσμα.

Δι' ἐκάστου ἐξαστέσεων μάθημα ὃ ἀριθμὸς καθηγητῆς ὥριζει ζητήματα κατὰ ἔλαχιστον 40, ἀτίνα ἀναγγεγραμμένα ἐκκοστον ἐν ίδιῳ δελτίῳ τιθένται δίκην κλήρων ἐντὸς ίδιας δι' ἐκάστου μάθημα κλητωρίδος. 'Ο ὑποψήφιος κατὰ τὴν έξιτασιν ἐκάστου μαθήματος ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ἐπιτροπῆς λαμβάνει ἐνα κλήρον ἐκ τῆς κλητωρίδος καὶ παραδίδει εἰς τὸν πρεσβύτερον τῆς ἐπιτροπῆς, οὗτος δὲ ἀναγνώσκει τὸ ζητήμα, εἰς οὐ τὴν λύσιν ὑποχρεοῦσται ὃ ἐξεταζόμενος. Δικαιοῦται ὁ ὑποψήφιος εἰς τὴν ἀλαγήν 3 ζητημάτων, ὑπερχρεωται διώσεις νὰ λύσῃ τὸ ἐν τούτων.

Τὸ διδακτορικὸν δίπλωμα ἐκδίδοται κατὰ τὰ περὶ τούτου ἰσχουσάσια διατάξεις, συνεπάγεται δὲ καὶ τὸ διπλώμα τῆς έξιτάσεως τοῦ ιατρικοῦ ἐπαγγέλματος ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ, τῆς τρίτης έξιτάσεως ἐπεχούσης τόπου πρακτικῆς δοκιμασίας, ἣτις διατελεῖ ἐν ἴσχυί διὰ τοὺς φέροντας διδακτορικὸν δίπλωμα ξένων σχολῶν ή πανεπιστημίων.

Αι διὰ τὰς ἔξτάσεις δαπάναι ὥριζονται ὡς έχει:

A'. ἔξέτασις.	1. Παρόδιον ἔξετάσεως	δρ. 60
2. Ἐνδεικτικὸν	» »	δρ. 10
B'. ἔξέτασις.		
1. Παρόδιον ἔξετάσεως	δρ. 80	
2. Ἐνδεικτικὸν	»	δρ. 10
C'. ἔξέτασις. ΜΕΡΟΣ Α'.		
1. Παρόδιον ἔξετάσεως	δρ. 60	
2. Ἐνδεικτικὸν	»	δρ. 10
ΜΕΡΟΣ Β'.		
1. Παρόδιον ἔξετάσεως	δρ. 100	
2. Δι' ἐνατίσμον διατριβὴν	»	δρ. 40
3. Διὰ δίπλωμα	δρ. 80	
τὸ σύνολον	δρ. 450	

Ο μετὰ ἀπόρρηψιν προσεργόμενος εἰς ἐπαναληπτικὴν ἔξετασιν υποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμίτετρου τοῦ παραβόλου τῆς ἔξετάσεως, τῆς διὰ τὸ ἐνδεικτικὸν δαπάνης καταβαλλούμενης ὀλοκλήρου ἐκ νέου.

Οτι ἀκριβέστεροι ἀντίγραφοι βεβαιοῦ

Ο τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς καθηγήτωρ
Δ. ΚΟΝΣΟΛΑΣ.

Η ἐπιτροπὴ τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς ἔκ τῶν κακ. Ἀρεταῖνο, Καρακόπεια καὶ Νεαργυντὶκή συντάξασα τὴν περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἔξετάσεων ἔκθεσιν, ἵν παρεδέχθη ὁμοφώνως ἡ Ἰατρικὴ σχολὴ ὑπέβαλε καὶ τὴν ἐπομένην διάταξιν τῶν δι' ἐκαστον ἔτος τῶν ἰατρικῶν σπουδῶν υποχρεωτικῶν μαθημάτων.

Μαθήματά υποχρεωτικά. — A'. Γενικά. 1. Χημεία. 2. Βοτανική. 3. Φυσικὴ πειραματική. 4. Ζωολογία. 5. Ὁρμακτολογία. — B'. Εἰδικά. 1. Ἀνατομία. 2. Φυσιολογία. 3. Γενικὴ νοσολογία. 4. Παθολογικὴ ἀνατομία. 5. Φαρμακολογία. 6. Εἰδικὴ νοσολογία. 7. Χειρουργικὴ παθολογία. 8. Ἐγχειριστικὴ καὶ ἐπιδεσμολογία μετὰ τοπογραφικῆς ἀνατομίας. 9. Μαιευτική. 10. Ἰατροδικαστική. 11. Τγεινή. 12. Ἰατρικὴ κλινική. 13. Χειρουργικὴ κλινική. 14. Ἀστυ-

κλινική. — Γ'. Εἰδικαὶ κλινικαὶ. 1. Κλινικὴ παθῶν. 2. Ὁρμακτολογικὴ κλινική. 3. Συφιλιδικὴ κλινική. — Δ'. Λασήσεις. 1. Χημεία. 2. Ἀνατομία. 3. Ιστολογίας καὶ Φυσιολογίας. 4. Φαρμακολογίας μετὰ συγχρηματοφορίας. 5. Μαιευτική. 6. Ιατροδικαστική.

Ἄναγραφὴ τῶν κακῶν ἔτος υποχρεωτικῶν μαθημάτων

"*Έτος Α'*. — Χημεία, Βοτανική, Φυσικὴ πειραματική, Ζωολογία, Ὁρμακτολογία, Ἀνατομία,

"*Έτος Β'*. — Ἀνατομία τὸ δεύτερον, Φυσιολογία, Φαρμακολογία, Γενικὴ παθολογία, Παθολογικὴ ἀνατομία.

"*Έτος Γ'*. — Εἰδικὴ νοσολογία, Χειρουργικὴ παθολογία, Μαιευτική, Τγειριστικὴ καὶ ἐπιδεσμολογία μετὰ τοπογραφικῆς ἀνατομίας, Τγεινή.

"*Έτος Δ'*. — Εἰδικὴ νοσολογία, Χειρουργικὴ παθολογία, Ιατροδικαστική, Ιατρικὴ κλινική, Χειρουργικὴ κλινική.

"*Έτος Ε'*. — Ιατρικὴ κλινική, Χειρουργικὴ κλινική, Ἀστυκλινική, παιδῶν κλινική, Ὁρμακτορικὴ κλινική, συφιλιδικὴ κλινική.

"*Έτος ΣΤ'*. — Ιατρικὴ κλινική, γειτουργικὴ κλινική, ἀστυκλινική, παιδῶν κλινική, ὄρμακτορικὴ κλινική, συφιλιδικὴ κλινική.

Λασήσεις.

"*Έτος Α'*. — Χημεία, Ἀνατομία;

"*Έτος Β'*. — Ἀνατομία, Ιστολογίας;

"*Έτος Γ'*. — Φαρμακολογίας μετὰ συγχρηματοφορίας, Παθολογικής Ἀνατομίας.

"*Έτος Δ'*. — Μαιευτική, Εγχειριστική καὶ ἐπιδεσμολογίας, Ιατροδικαστικής.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.

Πρὸς τὴν πρωτανείαν τοῦ ἔθνους πανεπιστημίου.

Τὸ ἀπὸ 31 Ὁκτωβρίου παρελθόντος ἔτους καὶ ὅπ' ἡμέρᾳ 282 ὑμέτερον ἔγγραφον περὶ τροποποίησεως τῶν διδακτορικῶν ἔξετάσεων ἀνεστ-

νωσα εἰς τὴν φιλοσοφικὴν Σχολήν, ἵτις ἀμφώνως ἀπερίγνατο, ὅτι αὐδε-
μένη μεταβολὴν εἰς τὰ ἡδη̄ ισχύοντα ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ κανονισθέντα πρό-
τριετίκας καὶ λειτουργοῦντα παλώς. Μόνον τὸ φυσικὸν τμῆμα ἐξήτασε τὴν
προσθήκην μαθημάτων τυῶν εἰς τὰ γενικὰ μαθήματα ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ¹
τῆς Σχολῆς. Τὰ μαθήματα ταῦτα, τὰ ἄποια θὰ ἐξετάζονται μετὰ τῶν
λατιπάνι γενικῶν τοῦ φυσικοῦ τμήματος εἰναῑ ἡ τριγωνομετρία, ἡ ἀνωτέρα
ἀλγεβρα, ἡ ἀναλυτικὴ γεωμετρία, στοιχεῖα μηχανικῆς καὶ ἡ φυσικὴ
ἀστρονομία (ἀστρονομία τῆς φυσικῆς καταστάσεως), ἵτις οὐκ παύτη τοῦ
λοιποῦ ἐξετάζομένη ὡς εἰδικὸν μάθημα.

*Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1887.

Ο τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς κασμήτωρ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΑΟΣ.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.

Πρὸς τὴν Πρωτανεῖταιν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἀποκρινόμενος εἰς τὸ ἄττο 31 Ὁκτωβρίου παρελθόντος ἔτους καὶ
ὑπὸ ἀριθ. 282 Γράμματον Ἑγγραφῶν περὶ τροποποιήσεως τῶν ἐπὶ πτυχίῳ
ἐξετάσεων ἀναφέρομεν Γράμ., Κύριε Πρύτανε, ὅτι ἡ θεολογικὴ Σχολὴ
ἔμψενει εἰς τὰ ἡδη̄ ισχύοντα, οἷον ἀριθμὸν τῶν τρόπων τῶν ἐπὶ πτυχίῳ
ἐξετάσεων ἀντῆς, ἐπιφυλάσσεται δὲ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀναγκαῖας τροπο-
ποιήσεις, ὅπου προστέθωσι νέοι καθηγηταὶ εἰς τὴν σχολήν, καὶ κατὰ²
πινέπεισι διδαχθῶσι καὶ τὰ ἀλλεποντα αντῆς μαθήματα.

*Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1887.

Ο τῆς θεολογικῆς Σχολῆς Κασμήτωρ
Ζ. ΡΩΣΙΣ.

Τύποινημα τῶν Ὑφιγγτῶν ἀπασῶν τῶν Σχολῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κύριε Πρύτανε,

Εὔγνωμόνως ἀπαντῶμεν τῇ Ὑμετέρᾳ ἀξιεπαίνῳ προσκλήσαι ἡμῶν

εἰς διατύπωσιν ὑπηρεψάματος ἀφερόντος εἰς τὸν καθηρισμὸν τῶν πρὸς
ἀνόρθωσιν τοῦ θεορίου τῆς ὑφηγεσίας καταλλήλων μέτρων.

Ἡ ὑμετέρα πρωτοθουλία, ἀριστος ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ μελλοντος τοῦ θεο-
ροῦ ἰδρύματος οἰωνὸς καὶ δὴ ἀρχὴ σωτηρίας μερίμνης περὶ τοῦ προσο-
σκοῦ τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως.

Πολλὰ ἡ πέρια ἀδίδαξεν ἡμᾶς, ἀπὸ μακροῦ τὰ πολλὰ μετερχομένους
τὴν ὑφηγεσίαν, ἀσφενοὶ δὲ τὸν καρπὸν τῆς ἡμετέρας συσκέψεως ὑπο-
θέλλαμεν ἡδη̄ ὅμην διὰ τὰ περιστέρω. Οὐ μόνον τὸ καθ' ἡμές, ἀλλὰ καὶ
ἡ ἀπανταχοῦ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου ὑφηγεσία εἰναῑ ἡ ἐπὶ καθηγεσίᾳ
δοκιμασία καὶ προσλοιφὴ τοῦ ὑφηγουμένου. Τὶ ἀναγνώρισταις αὐτοῦ ὡς
τοιούτου εἰναῑ ἐπομένως τὸ πρώτον στάδιον, ὅπερ δέον νὰ ἀπαντολήσῃ
τὴν ἡμετέραν προσοχὴν, καθ' ὃσον ἀνεν ἐγγρήσεων ἀπογράφων περὶ
τὴν ἀναγόρευσιν τῶν ὑφηγητῶν, οὐδὲν γενναῖον ὑπὲρ τῆς ἀνωτάτης ἐκ-
παιδεύσεως δύναται τις νὰ προσδοκᾷ. Ἐντεῦθεν θεωρεῖται ἐπίγνωμες,
ὅπως ἡ δοκιμασία τοῦ τὴν ὑφηγεσίαν διώκοντος ἐπιστήμονος ἀσκῆται ἐν
αὐτηρῷ ἑλέγγων τὸ τὸν τυχόντων τόσον κατὰ τὴν ἀπίμωσιν τοῦ ἐγ-
γράφου κύτοι δοκιμίου, καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἀρρόσιν αὐτοῦ, προφορι-
κῶς ἀναπτύσσοντος τὸ πρὸ 24 ὥρῶν τούλαχιστον ἐγγειοισθέν αὐτῷ θέμα
ὑπὸ τῆς οἰκείας σχολῆς μετὰ τὴν ἐγκρίσιν τῆς προύποιητησίας αὐτῷ
ἐγγράφου διατριβῆς. Τὸ ἀγαθὸν ἀποτέλεσμα τοιαύτης αὐστηρῆς δοκι-
μασίας ἀπορθίζει προστέοντας τὸ δημοσίευμα τοῦ ὑπὸ κρίσιν ἐξετασθεῖσας, εἰς ἐπί-
κρισιν παντός παρισταμένου, ἀναλυομένων τῶν ζητημάτων εἴτε διαλεκτι-
κῶς μεταξὺ τοῦ ἐξετάζοντος καὶ ἐξεταζομένου, εἴτε μονομερῶς ὑπὸ τοῦ
δοκιμαζομένου ἐπιστήμονος κατὰ τὸ εἶδος, ἐννοεῖται, τοῦ ἀναπτυσσομέ-
νου θέματος. Οὔτε ἡ λειτή, οὔτε ἡ μελανή ψῆφος, οὐδὲ ἡ ἀξία ἐκ-
τέρας αὐτῶν δύναται νὰ διακριθῇ ἢ τῷ σκότῳ τῆς μυστικότητος, ἀλλὰ
τὰ πάντα συγκαλύπτονται, συγχέονται καὶ ἐν τοῖς ἀποδόλουσι τὸ
γόντρον τῆς δεδοκιμασμένης δημοσίᾳ ἀξίας.

Τεθέντος ὅτι ὁ θεορίος τῆς ὑφηγεσίας τροποποιεῖται ἐν τῇ εἰσαγωγῇ
τοῦ ὑφηγητοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, μεταβαίνομεν εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν
ἐν τῷ δευτέρῳ σταδίῳ ἀναγκαῖων καθ' ἡμές μέτρων.

Καὶ δὴ τὸ ἀσφαλέστερον κριτήριον τῆς ἐπιστημονικῆς ἀξίας τοῦ ὑφη-
γητοῦ κρίνεται ὁμολογούμένως ἡ ἐκπόνησις ἔργων καὶ ἡ διδασκαλία·
ἀμφότερος δέον, εἰ δύνατόν, νὰ καθιερωθῶσιν ὡς ἐγγύησις ἴκανότητος,
ἀποκειμένης τοῖς ἀρμοδίοις τῆς ἐκπαίδευσης τῶν προσόντων τούτων διὰ
τὴν προσγωγὴν τοῦ θεορίου. "Ἔνα σμως τὸ μὲν τὸ ἀκτιμητικὸν τῆς ἀξίας

αύτοῦ ἀποβαθνικούς εὐχερεστίους, τὸ δὲ ἀποβαθνικὸν σκοπιμότυς της τῆς οἰκι-
γενεῖς, ἀνάγκη ὅπως ἀναγνωρισθεῖται τῷ ὄφρηγητῇ δύο σπουδαιότατα δι-
καιώματα, ἀνάγκη δικαιοποίησθαι καὶ δὴ πρόσκομμα εἰς τὴν λειτουρ-
γίαν τοῦ πανεπιστημίου ἡ ὑφισταμένη ὑφηγεσία. Προτίου δέον γὰρ δύ-
νηται ἀμισθίᾳ ὁ ὄφρηγητής γε ἀναπληροῦ τὸν οἰκεῖον καθηγητὴν καλυπ-
μένον κατὰ τὰς ἔξετάσεις τῶν ἀποδοτῶν η̄ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ
συγτικοῦ μαθήματος αὐτοῦ, ἀνατιθεμένου ἐκάστοτε τῷ ὄφρηγητῷ τοῦτο
διὰ τοῦ οἰκείου κοσμήτορος τοῦ ἀδυνατοῦντος γὰρ παραπτῆσθαι τὰς δο-
κιμασίας η̄ τὰς παραδόσεις καθηγητοῦ, θεύτερον δὲ γὰρ ἀναγνωρισθῆσθαι τῷ
ὄφρηγητῇ τὸ δικαιώματα τοῦ ἐκδιδόντος ἀποδεῖξεις ὑφορμόσεως, ὅταν καὶ
ἔφ' ὃσον ἀναπληροῦ τὸν καθηγητήν, διδάσκεις ἀντ' αὐτοῦ η̄ παραδίδει
μάθηματα χρειούστης ἐδρας. Μέντον ἐν τοις ἐδραῖς τελιόπτει πλείονες τοῦ ἑνὸς
ὄφρηγητα, ἐστιν η̄ ἀρχαιότης οἱ πανάν, καθ' ὃν ἐπιτελεσθήσεται τὸ περὶ
τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ καθηγητοῦ καθῆκεν τοῦ ὄφρηγητοῦ, ἀπὸ τοῦ ἀρ-
χιπέτερου εἰς τοὺς ἐπομένους παρεχομένου τοῦ δικαιώματος ἐκ περιτρο-
πῆς, καθ' ὃσον καλύνεται τοῦ προσκαλούμενοῦ ὁ προηγούμενος. — Ποσές
παρουγήν τῶν δικαιωμάτων τούτων τῷ ὄφρηγητῇ ἀποκεῖται τοῦλαχιστοῦ
τοιετῆς κατὰ τὰ προρηγηθέντα ὑπηρεσίαν αὐτοῦ. Τὸ μέτρον τοῦτο, οὐ μόνον
ἀσφαλίζει τὴν ἔχαστην τοῦ φρονήματος τοῦ ὄφρηγητῶν, ἐκκαιομένων εἰς
ἐπιστημονικὴν κάρπωσιν ἀνιστέραν τῆς γὰρ παρατηρουμένης, ἀλλὰ καὶ
μέγα τιναγάνει ἐγέγγυον ὑπὲρ τῆς διευκολύνσεως τοῦ τρόπου τῆς διδα-
σκαλίας διὰ τῆς γεννωμένης παρὰ τοῖς μαθητεύοντος σπουδῆς πρὸς ἀκρόα-
σιν μαθήματος, ἔξεταστους ἵσως παρὰ τοῦ διδάσκοντας αὐτὸν ὄφρηγητον.
— Επέρωθεν τὰ μέλιστα κάρπωμα τὸ μέτρον καὶ ὡς πρὸς τὴν παρέ-
της τρυπᾶς μόρφωσιν γνώμης ἐσφραλοῦς περὶ τῆς ἀξίας ὄφρηγητοῦ ἐν συνα-
ρτήσει πρὸς τοὺς καθηγητὰς δικτελοῦντος καὶ συζητοῦντος ἵσως, καρίως δὲ
ὑπὸ τὰς δύνεις αὐτῶν ἔξετάζοντος καὶ ἀποκαλύπτοντος εἰς τὸ ἐμφανί-
τὰς γνώσεις αὐτοῦ, ὡς δὲ η̄ διδασκαλία ἐμπεδοῖ τὴν γνώμην τῶν φοι-
τητῶν περὶ τῆς βαθύτητος καὶ τοῦ βαθύμου αὐτῆς παρὰ τῷ διδάσκοντι,
οὕτως η̄ ἐν τῇ διοκιματικῇ συμπαράστασι τοῦ ὄφρηγητοῦ μετὰ τῶν καθη-
γητῶν διαφραγμάτεις αὐτοὺς περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἔξετάζοντος ὄφρηγητον.
Κατὰ τοιούτον πνέυμα τονετάγκη τὸ εἰς ἀχρησταῖν τεθὲν Ἑγγραφὸν τοῦ
ὑπουργεῖου τῆς Παιδείας ὑπ' ἄρι. 11,022 τῆς 3 Νοεμβρ. 1841 «περὶ
ὄφρηγητῶν η̄ τῶν ἀναγκαῖτερων διδασκάλων» ὡς ἀποκαλοῦνται οὗτοι ἐν τῷ
χριστιανῷ ὄργανοι τοῦ πανεπιστημίου ἀναγράφον τὸ δικαιώματα ἐκ-
στῆς σχολῆς, ὅπως ἀναζήτηται ἐν ἀνάγκῃ τῷ ὄφρηγητῷ τὸν διδασκαλίαν

καὶ ἑτέρου ἐπτὸς τοῦ διδασκομένου μαθήματος. Οὕτως εἶναι καὶ περὶ
τοῖς κρητιστοῖς Γερμανικοῖς πανεπιστημάτοις. Τὸ δικαιώματα τοῦτο τῆς
Σχολῆς ἀπέρρεις κατὰ τὸ ἄνω Ἑγγραφὸν, ἐρμηνεῦον ἀριστα τὰς διατάξεις
τοῦ ὄργανοι τοῦ ὄφρηγητος τοῦ ὄφρηγητος, ὡς φυσικοῦ ἀναπλη-
ρωτοῦ τοῦ καθηγητοῦ ἐν τοῖς δυοις σταδίοις αὐτοῦ ὡς διδάσκοντος καὶ
τὴν δοκιμασίαν μετερχομένου προσώπου. Τρίτον στάδιον τῆς ὄφρηγητος
εἶναι τὸ τῆς προαγωγῆς αὐτοῦ εἰς καθηγητήν. Ἐπὶ τούτοις κρίνομεν
λυπιτελές ἵνα τὸ δικαιώματα τῆς προαγωγῆς ἀνατεθῆ μὲν ταῖς οἰκείαις
σχολαῖς, ἀναγραφῆ δημος ὡς ἑγρύπηπις, ὅτι προκειμένου γὰρ διορισθῆ καθη-
γητῆς εἰς χρησύσανταν ἔδραν η̄ πρόσθετος, τὸ ὑπουργεῖον δέον πρῶτον
γὰρ ἐρωτᾷ τὴν οἰκείαν σχολὴν, ὅρειλουσκην γὰρ ὑποέχειλη κατὰ ἀπογρά-
ψας ἡτιολογημένην ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀξίας πάντων τῶν
τυγχόντων ὑπαρχόντων ὄφρηγητῶν τῆς πληρωτέας ἔδρας, ἐκτιθεμένη ἐν
αὐτῇ τοὺς λόγους, δι' οὓς ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους, ἀνομαστὶ ἀναφε-
ρούμενους, κρίνει ἴκανωτερον τὸν προτεινόμενον. Η̄ ἀνωτάτη ἐπὶ τῆς ἐκ-
παιδεύσαντος ἀρχὴν προσβαίνει μετὰ ταῦτα εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ προταθέν-
τος η̄ ἐν πλείστον διαιρεθεῖσαν ἐκλεγεῖ κατὰ βούλησι. Η̄ ἀνωτέρῳ ἐκ-
θεσίς τῆς σχολῆς δημοσιεύεται ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως. Ἐκ-
θεσίς τῆς προτελῆς μὴ ἡτιολογημένη, ὡς ἄνω, διαφέρεται χάρτης ἀγραφος,
ἀπόκειται δὲ τῷ ὑπουργεῖῳ η̄ ἐλευθέρα ἐν τῶν ὄφρηγητῶν ἐκλογῇ τοῦ
διοριστέου καθηγητοῦ. Όσες μέτρον τῆς ἴκανότητος τοῦ ὄφρηγητοῦ πρὸς
προαγωγήν τεθεῖσαι η̄ ὄρισθεσαν ἀνωτέρω διδασκαλία καὶ η̄ ἐκπόνησις
ἔργων ἀξίας. Ἀμφότερος ἴστωσαν ἴκανά, ἵνα τόχη ὁ ὄφρηγητης προσκι-
νεῖται. Οἱ ἀμετοποιηθεῖσαι τῆς προαγωγῆς ἐστιν η̄ τοῦ ἐκτάκτου καθη-
γητοῦ η̄ τοῦ ἐπιτιμίου κατὰ λόγου τῆς βαρύτητος, τῶν ὡς δινον παρα-
σχειμένων δειγμάτων τῆς ἀξίας τοῦ ὄφρηγητοῦ καὶ τῆς σπουδαίατος
τοῦ μαθήματος, ὅπερ ἀνατεθήσεται αὐτῷ, καθ' ὃσον ὑπάρχουσιν ἔδραι
καὶ δὴ πλείσται, αἵτινες ἀπαιτοῦσιν ὡς ἐν τῆς σπουδαίατος αὐτῶν δύο
η̄ καὶ πλείστας καθηγητῆς ἐκάστη, διὰ τοῦ περὶ τὴν ἐπιστημονι-
κὴν πάρτωσιν δημιουργοῖς καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀδιαλείπτου καὶ συναπτῆς
παραδέσσασις θεμελιώδους κλάδου τῆς ἐπιστήμης. Ἐντεῦθεν η̄ ἀνάγκη
διορισμοῦ ἐκτάκτων καθηγητῶν παρέ ταῖς πλείσταις ἔδραις ἐπὶ ἀμετοπ-
οιηθεῖσαι τοῦ νῦν ἐπιτιμίου, ἵνα μὴ ἐπερχόμενη ἐπιβαρυθεῖ ἡ δημόσιος θη-
σαρος. ἴστωσαν δραχμαὶ 100 κατὰ μῆνα. Η̄ ἐκλογὴ ἀπόκειται κατὰ
τὰ προτυγραμένα εἰς τὰς ἀρμοδιαὶς ὄργας. Οἱ αἵτινες διιρισθεῖσαι ἔκτακτος
καθηγητῆς ἴσται η̄ αὐτοδικαίως διάδοχος τοῦ ταχτικοῦ καθηγητοῦ, γη-

ρευσάστης τῆς ἔδρας ἢ κρίματος ἀναγκαῖς τῆς προσλήψεως δευτέρου τακτικοῦ καθηγητοῦ. Εὐκτέον ἐπως ἡ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀνωτάτη ἀρχὴ προνοήσῃ προσέτι περὶ συμπληρώσεως τῆς ἐλλιπεστάτης ἥδη διδασκαλίας πολλῶν κλαδῶν τῶν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ διδασκαλομένων ἐπιστημῶν διὰ προσθήκης νέων ἔδρων οὐσιωδεστάτων μαθημάτων, όμως δὲ καθιερώθη ὡς ὑπτάτη ἐγγύητις ὑπὲρ τῶν ὑφηγητῶν ἡ ὑποχρέωσις ἐκδοτικῆς Δημοτικῆς, ὅπως μὴ ἀναβέτῃ προσθέτως εἰς ὑπάρχοντας καθηγητὰς τὴν διδασκαλίαν μαθημάτων ἀργούποτες ἔδρας, ἀλλὰ καλῇ εἰς τοῦτο τοὺς ἐν τῇ ἔδρᾳ ταύτη τελοῦντας ὑφηγητὰς κατὰ τὴν προρρήθεισαν κλίμακαν, ὅπου οὗτοι κέκτηνται τὰ προδιατυπωθέντα φέδε προσόντα. — Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀγυψίων τῆς θέσεως τοῦ ἐκτάκτου καθηγητοῦ γονιμωποιεῖται τελείως τὸ ἀξιωμα τοῦτο, ὅπερ νῦν κατέστη ἀκανόνιστόν τι καὶ δὴ ἐπιφυλακτικὸν θετμοθέτημα. Μηρτύριον ἔστω ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἀπονέμεται καὶ ἐγκαταλημπάνεται ἡ θέσης αὐτῆς ὅπου ἐλαχίστης ἐγγύησις προγνωστέρας περὶ τῆς σκοπιμότητος τοῦ προβιβασμοῦ ἢ τῆς μεταβολέσεως.

Γιότο τοιούτους μόνους ὄρους κρίνομεν δυνατήν, οὐ μόνον τὴν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πανεπιστημιακοῦ μέλλοντος βελτίωσιν θεσμοῦ, καταπεισάντος ἥδη ἀτυχῶς εἰς παντελῇ ἀχρηστίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν ἐργανικῷ συνδέσμῳ πρὸς τὰ πανεπιστημιακά σῆμα ἀνέρθωσιν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοπίᾳ λειτουργίᾳ τῆς ἀνωτέρας πνευματικῆς ζωῆς. Ἀνεν σπουδαῖων μεταβρύθημίσων ὄμολογήσωμεν παρέρητίχ δια πάσης δῆθεν μερικῆς ἢ ἀτελοῦς βελτιώσεως αἱρετωτέροις ἢ παντελής τοῦ θεσμοῦ κατάργησις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1887.

Δικτελοῦμεν εὐπειθέστατοι

A. ΣΤΟΥΠΑΣ (εἰσηγητής), N. ΔΙΜΑΡΑΣ, K. ΜΥΛΩΝΑΣ,
N. II. ΠΑΡΙΣΗΣ, I. ΜΟΣΧΑΚΗΣ, S. Π. ΣΟΥΓΚΡΑΣ, N. ΜΑΚΚΑΣ.

ΑΡΧΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΗΛΕΙΨΤΙΜΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ 1886-1887